

Een Kwestie van een Leven Leven en een Dood Sterven

De Cognaat-Objectconstructie door het prisma van het Nederlandse werkwoord

5 juli 2016

Nadine Roos
4167325

BA Scriptie
BA Taalwetenschap
Universiteit Utrecht

Begeleiding: prof. dr. Martin Everaert en dr. Marijana Marelj

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	1
1.1. Aanleiding.....	1
1.2. Onderzoeksvragen	1
1.2.1. Onderzoeksvraag 1.....	1
1.2.2. Onderzoeksvraag 2	1
1.2.3. Onderzoeksvraag 3	2
1.2.4. Onderzoeksvraag 4	2
1.3. Doelstelling.....	3
1.4. Relevantie	3
2. Theoretisch kader	3
2.1. Ontologie van CO-werkwoorden	3
2.2. Analyses van CO's	5
2.3. Klassen van CO-werkwoorden.....	7
2.4. Eerder corpusonderzoek naar de COC.....	8
3. Onderzoeksmethoden.....	9
3.1. Methode voor onderzoek 1	9
3.2. Methode voor onderzoek 2	10
3.3. Methode voor onderzoek 3	11
3.3.1. Dataverzameling	11
3.3.2. Data-analyse.....	12
3.4. Methode voor onderzoek 4	12
4. Resultaten	13
4.1. Resultaten van onderzoek 1	13
4.2. Resultaten van onderzoek 2	14
4.3. Resultaten van onderzoek 3	14
4.4. Resultaten voor onderzoek 4	19
5. Conclusie	20
6. Discussie.....	21
Bibliografie.....	24
Bijlagen.....	25
Bijlage A. Werkwoorden ingedeeld in werkwoordklassen en valenties.....	25
Bijlage B. Beschrijving van analyses van het CO in de theoretische literatuur.....	32

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In september 2015 wilde ik een scriptieonderwerp kiezen. Martin Everaert is de scriptiecoördinator van de bachelor Taalwetenschap. Ik vertelde hem dat ik geïnteresseerd ben in corpusonderzoek. Martin vertelde dat hij en Marijana Marelj een werkwoordclassificatie voor het Nederlands willen maken zoals Beth Levin dat voor het Engels heeft gedaan in *Verb classes and alternations* in 1993. Deze classificatie is gebaseerd op de aanname dat het gedrag van een werkwoord voor een groot deel gebaseerd kan worden op de betekenis van dat werkwoord. Het wel of niet voor kunnen komen in een Cognaat-Objectconstructie (COC) is een voorbeeld van gedrag waarmee werkwoorden zich van elkaar onderscheiden. De COC in het Nederlands is alleen diepgaand onderzocht door Marelj (2015; 2016). Marelj (2016) pleit voor het bestaan voor primitief onergatieve werkwoorden. Eenplaatsige werkwoorden die niet voldoen aan de *existence claim* én niet onaccusatief zijn, zouden tot deze categorie behoren. Kandidaatwerkwoorden voor deze categorie zijn onder andere werkwoorden die een cognaat object (CO) kunnen nemen (cf. Marelj, 2016). Door zowel corpusonderzoek uit te voeren als een analyse gebaseerd op de intuïtie van moedertaalsprekers te doen, hoop ik meer te weten te komen over de aard en het gedrag van Nederlandstalige werkwoorden die kunnen participeren in de COC (CO-werkwoorden).

1.2. Onderzoeksvragen

De hoofdvraag in deze scriptie is: *wat zijn de eigenschappen van Nederlandse werkwoorden die een CO licenseren?* Om deze vraag te operationaliseren worden vier specifiekere onderzoeksvragen gesteld.

1.2.1. Onderzoeksvraag 1

Met uitzondering van Marelj (2015; 2016) is de COC in het Nederlands niet bestudeerd. Er is meer onderzoek nodig naar wat de lexicale en syntactische eigenschappen zijn van Nederlandse CO-hebbende werkwoorden. Als theoretische basis wordt de classificatie van Engelstalige werkwoorden door Levin (1993) gebruikt. Werkwoorden zijn daarin geïnclassificeerd op basis van syntactische en semantische overeenkomsten. De onderzoeksvraag die gesteld wordt is:

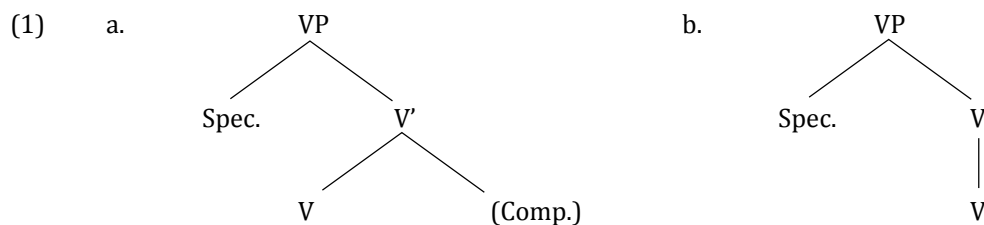
- (i) Welke werkwoordklassen bevatten werkwoorden die een CO kunnen nemen?

Door Levins classificatie als basis te nemen is er de mogelijkheid om de volgende comparatieve deelvraag te bespreken: *behoren Nederlandstalige werkwoorden die een CO kunnen nemen tot dezelfde werkwoordklassen als hun Engelse equivalenten?*

1.2.2. Onderzoeksvraag 2

In de literatuur is de dominante opvatting dat er in de ontologie van werkwoorden slechts twee groepen zijn: onaccusatieven en transitieven (cf. Marelj, 2016). Het bestaan van deze twee valenties wordt niet betwist in deze scriptie. Hun CO's worden verklaard als enerzijds (een soort) adjuncten (cf. Marelj, 2016) en anderzijds als normale objecten (Pereltsvaig, 1999; Nakajima, 2006; Marelj 2015; Marelj, 2016). De

nadruk ligt hier op het gedrag van (schijnbaar) onergatieve werkwoorden. Deze worden in de literatuur geanalyseerd als transitieven waarvan het complement optioneel fonologisch gerealiseerd kan worden (1a) (cf. Marelj (2016b) schrijft dat niet alle (schijnbaar) onergatieven voldoen aan deze *existence claim*. Oftewel: sommige ergatieven zouden nooit een complement kunnen hebben (1b). Zij analyseert deze werkwoorden als *primitief* onergatieven, een derde groep in de ontologie van werkwoorden. Net als de CO's van onaccusatieven moeten CO's van primair onergatieven geanalyseerd worden als (een soort) adjuncten.

De tweede deelvraag stelt aan de orde of CO-werkwoorden onderverdeeld kunnen worden in transitieven en onaccusatieven of dat een deel geanalyseerd moet worden als primitief onergatieven:

- (ii) Wat is de valentie van werkwoorden die een CO nemen?

1.2.3. Onderzoeksvraag 3

Er is reeds veel theoretisch onderzoek gedaan naar de COC. De theoretische literatuur schrijft dat de meeste (schijnbaar) onergatieven kunnen participeren in een COC (o.a. Keyser & Roeper, 1984) en in ieder geval een aantal onaccusatieven (cf. Kim & Lim, 2012). Er is corpusonderzoek gedaan naar de COC in het Engels door Höche (2009) en Kim en Lim (2012), waaruit bleek welke Engelse werkwoorden relatief frequent zijn in een COC. Tot nu toe is er geen corpusonderzoek naar de COC in het Nederlands verricht. Het is daardoor niet helder in hoeverre er een discrepantie is tussen de theoretische voorbeelden van COC's met betrekking tot het Nederlands, en naturalistische data. Als er geen discrepantie is, bevestigt de naturalistische data de literatuur. Als er wel een discrepantie is, betekent dat niet automatisch dat de theorie niet klopt. Dan is het echter wel interessant om te onderzoeken wat de oorzaak van die discrepantie is. Ook is het onduidelijk of er een verschil is tussen Engels en Nederlands in de frequentie en het gebruik van de COC met werkwoorden van verschillende valenties. De onderzoeksvraag die daaruit volgt, is daarom de volgende:

- (iii) Hoe veelvoorkomend is de COC met werkwoorden van verschillende valenties in de naturalistische Nederlandstalige (corpus)data?

1.2.4. Onderzoeksvraag 4

In het laatste onderdeel van deze scriptie wordt de morfologische verwantschap tussen werkwoord en zelfstandig naamwoord onderzocht. Als deze relatie CO's van werkwoorden met verschillende valenties helpt te onderscheiden (en daardoor ook mogelijk verschillende soorten CO's [argument-CO's en adjunct-CO's]), draagt de bestudering van morfologisch verwantschap bij aan een juiste definiëring van de COC. Als dat niet het geval is, is de relatie weinigzeggend. De volgende onderzoeksvraag wordt gesteld:

- (iv) In hoeverre is morfologisch verwantschap tussen werkwoord en zelfstandig naamwoord relevant bij de definiëring van de COC?

1.3. Doelstelling

Het onderzoek dat wordt uitgevoerd heeft tot doel inzicht te verkrijgen wat de eigenschappen zijn van Nederlandse CO-werkwoorden. Als eerste wordt bestudeerd wat de semantische en syntactische eigenschappen zijn van CO-werkwoorden. Ten tweede wordt onderzocht wat de valentie is van deze werkwoorden. Vervolgens wordt onderzocht wat de frequentie is van verschillende werkwoorden in een COC. Op deze manier kan achterhaald worden in hoeverre er overeenstemming is tussen de theoretische literatuur en naturalistische data. Het vierde doel van deze scriptie is achterhalen in hoeverre morfologisch verwantschap binnen de COC relevant is voor de definiëring van deze constructie.

1.4. Relevantie

De relevantie van deze scriptie is driedelig. De algemene relevantie ligt in de empirische bijdrage van deze scriptie. Deze scriptie focust zich op het domein van het Nederlands. Dat is relevant, want met uitzondering van Marelj (2016) is de COC in het Nederlands niet theoretisch of corpus-gebaseerd onderzocht. De wetenschappelijke relevantie van deze scriptie komt door de onderzoeksmethode die gebruikt wordt in deze scriptie. Deze studie is een corpusanalyse die gebruik maakt van theoretisch instrumentarium. Door de corpusaanpak wordt de innovatie en relevantie van de scriptie verhoogd want Marelj's werk is theoretisch is. Het onderzoeksobject van deze scriptie is ook relatief innovatief. De meeste literatuur richt zich vooral op de aard van de CO's zelf in plaats van op de aard van de werkwoorden die een CO kunnen nemen. De focus is in deze scriptie verschoven naar de klassen en ontologie van de werkwoorden die in de COC participeren.

2. Theoretisch kader

In deze paragraaf worden de COC en de ontologie van werkwoorden die in die constructie kunnen participeren, beschreven. Daarop volgt een beschrijving van de mogelijke analyses van het CO, in relatie tot de werkwoorden. Vervolgens komen de werkwoordclassificaties van Levin (1993) en Matsumoto (1996) aan bod en de manier waarop deze classificaties tot stand zijn gekomen. Ten slotte wordt eerder corpusonderzoek naar de Engelstalige COC beschreven.

2.1. Ontologie van CO-werkwoorden

Een COC is een constructie waarin een werkwoord (schijnbaar) een 'object' heeft dat semantisch of zelfs morfologisch gerelateerd is aan dat werkwoord. *Cognaat* komt van het Latijnse *cognatus*, dat *bloedverwant (van moederszijde)* betekent. Als het werkwoord in kwestie een transitief (tweeplaatsig) of ditransitief (drieplaatsig) werkwoord is, kan het CO zonder probleem geanalyseerd worden als regulier object van het werkwoord omdat daar de syntactische ruimte voor is. Een morfologische of semantische relatie tussen het object van een meerplaatsig werkwoord en het werkwoord zelf is mogelijk, maar volstrekt niet noodzakelijk. Dit maakt dat onderscheid maken tussen CO's en 'normale objecten' in het geval van meerplaatsige werkwoorden niet nodig is.

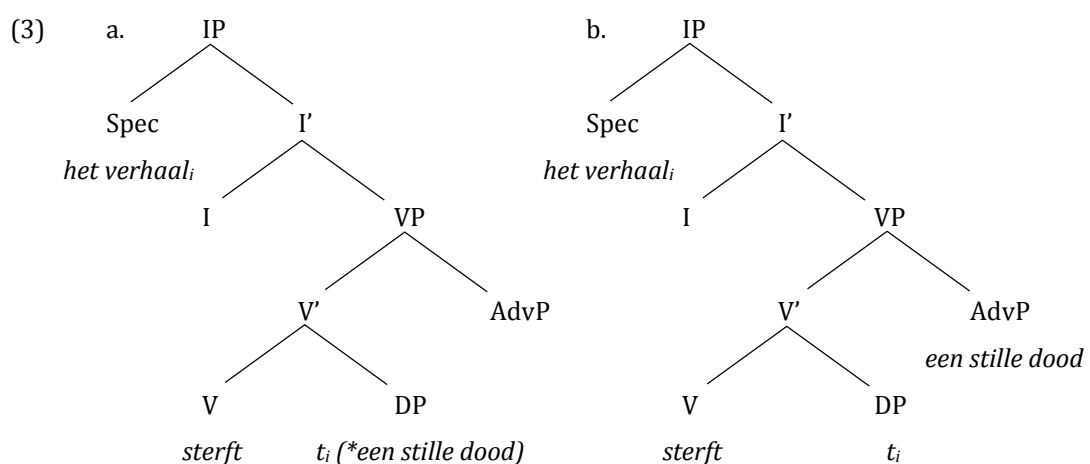
Naast meerplaatsige werkwoorden zijn er ook werkwoorden die voor kunnen komen met één fonologisch gerealiseerd argument. Deze werkwoorden kunnen onderverdeeld worden in werkwoorden met alleen een extern argument en werkwoorden met alleen een intern argument. Een argument is extern als het niet bevat is in maximale projectie van de ‘verb phrase’ (VP) in de boomstructuur. Een voorbeeld van werkwoord met alleen een extern argument is *dromen*. In zin (2a) heeft *gedroomd* inderdaad één extern argument, namelijk het *ik*. In de Cognaat-Objectconstructie (COC) lijkt het echter twee argumenten te hebben. Het predicaat *dromen* in zin (2b) lijkt bijvoorbeeld zowel het subject *ik* als het ‘object’ *mooie dromen* als argument te nemen. Dit interne ‘objectargument’ *mooie dromen* wordt een cognaat object (CO) genoemd.

- (2) a. Die nacht heb *ik* heel mooi *gedroomd*.
 b. *Ik droom* vaak *mooie dromen*, al snap ik ze meestal voor de helft niet.

(Corpus Hedendaags Nederlands [CHN])

Echter, eenplaatsige werkwoorden zoals *dromen* worden ook geanalyseerd als meerplaatsige werkwoorden waarvan het object optioneel fonologisch gerealiseerd kan worden [cf Marelj, 2016]. Het CO zou dus ook in het geval van werkwoorden met schijnbaar alleen een extern argument geanalyseerd kunnen worden als ‘normaal object’.

Er zijn vooral werkwoorden met (schijnbaar) alleen een extern argument die voorkomen met CO's (Sailer, 2010; Marelj, 2015). Daarnaast komen CO's ook voor met werkwoorden die over het algemeen geanalyseerd worden als onaccusatieven (cf. Nakajima, 2006; Kim & Lim, 2012).

Onaccusatieven zijn de werkwoorden met alleen een intern argument, volgens de Unaccusative Hypothesis van Perlmutter uit 1978. In de dieptestructuur is het interne argument bevat in de maximale projectie van de werkwoordsfrase (VP) en bevindt het zich in de positie van het direct object (DO). In de oppervlaktestructuur is dit argument van de DO-positie naar de subjectpositie verplaatst. Een analyse waarin het CO van een onaccusatief werkwoord als intern argument wordt beschouwd, is problematisch als men tegelijkertijd de Unaccusative Hypothesis zou handhaven. In een structuur waarin het

hoofdwerkwoord onaccusatief is, wordt de plek van het interne argument namelijk nog steeds bezet door de *trace* van het object dat in de oppervlaktestructuur functioneert als subject. Er is dus geen syntactische ruimte voor het CO (3a). Dit probleem wordt opgelost als het CO beschouwd wordt als adjunct. Het CO kan dan ingevoegd worden in de adjunctpositie (3b) (Nakajima, 2006). In (3) is gekozen voor een VP_structuur op basis van Chomsky (1995). Voor de argumentatie van Nakajima (2006) maakt het niet uit welke 'stijl' boom gekozen wordt: er blijft altijd ruimte voor een adjunct, terwijl de complementpositie (intern argument) van het werkwoord bezet blijft, volgens de Unaccusative Hypothesis.

Als we bovenstaande alinea's over de valenties van werkwoorden beschouwen, zien we twee groepen: transitieven (waaronder sommige werkwoorden wel en andere niet verplicht een fonologisch gerealiseerd object hebben) en onaccusatieven. De eerste groep werkwoorden heeft een vrije DO-positie, die gevuld kan worden door het CO als intern argument. De onaccusatieven hebben deze syntactische ruimte echter niet, aangezien deze positie bezet wordt door de *trace* van het complement dat verplaatst is naar de subjectpositie. Door de CO's van onaccusatieven te beschouwen als adjuncten, wordt dit probleem opgelost. Overigens zouden (een deel van) de CO's van transitieve werkwoorden ook geanalyseerd kunnen worden als adjuncten. Daar is in ieder geval syntactisch de ruimte voor.

Marelj (2016) pleit echter voor een derde groep binnen de ontologie van werkwoorden, namelijk primitief onergatieve werkwoorden. Dit zijn werkwoorden die werkelijk geen DO-positie hebben, waardoor er geen syntactische ruimte is voor een object. Het object is dus niet slechts fonologisch ongerealiseerd. Het enige argument van deze werkwoorden is een extern argument dat functioneert als subject. Marelj geeft een test, de *existence claim* (sectie 3.2), waarmee gecontroleerd kan worden of werkwoorden met een extern argument (subject) ook een intern argument (object) hebben. Als dat niet het geval is, zouden de werkwoorden geanalyseerd moeten worden als primitief onergatieven en niet als transitieven. Aangezien primitief onergatieven geen beschikbare DO-positie hebben, zal een CO met een primitief onergatief geanalyseerd moeten worden als adjunct.

2.2 Analyses van CO's

Het CO kan kortom geanalyseerd worden als een adjunct in een COC met transitieven, onaccusatieven én primitief onergatieven. De analyse waarin het CO beschouwd wordt als intern argument is alleen passend als het bijbehorende werkwoord transitief is. In de literatuur zijn globaal twee analyses van het CO te onderscheiden. Enerzijds wordt het CO beschouwd als een adjunct (Jones, 1988; Moltmann, 1989; Mittwoch, 1998; Pereltsvaig, 1999; Nakajima, 2006; Puigdollers, 2008; Kim & Lim, 2012; Marelj, 2015). Anderzijds is er de analyse waarin het CO wordt geduid als argument (Massam, 1990; Mittwoch, 1990; Macfarland, 1995; Matsumoto, 1996; Pereltsvaig, 2002; Kuno & Takami, 2004; Nakajima, 2006; Puigdollers, 2008; Sailer, 2010; Kim & Lim, 2012; Marelj, 2015). Deze analyse met het CO als argument is op te delen in twee subanalyses. Massam (1990), Macfarland (1995), Matsumoto (1996), Mittwoch, (1990), Pereltsvaig (2002), Kuno & Takami (2004), Nakajima (2006), Puigdollers (2008), Sailer (2010), Kim en Lim (2012) en Marelj (2015) stellen dat het CO beschouwd moet worden als het thematische argument van het werkwoordpredicaat. Matsumoto (1996), Puigdollers (2008) en Sailer (2010) onderscheiden daarnaast een CO dat dezelfde actie benoemt als de actie die door het werkwoord wordt aangeduid. In andere woorden: het CO is dan een overte realisatie van het event-argument van het werkwoordpredicaat. Deze

duiding wordt de event-argumentanalyse genoemd in deze scriptie. Mittwoch (1998), Pereltsvaig (2002) Nakajima (2006), Kim en Lim (2012) en Marelj (2015) onderscheiden zowel een CO dat zich gedraagt als een argument als een CO dat zich gedraagt als een adjunct.

Kort worden de event-predicaatanalyse, de event-argumentanalyse en de thematisch-argumentanalyse toegelicht. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van deze analyses wordt verwezen naar Bijlage B. Volgens de event-predicaatanalyse functioneert een CO als een bijwoord van wijze, een adjunct (Jones, 1988; Moltmann, 1989; Mittwoch, 1998; Nakajima, 2006; Kim & Lim, 2012). De parafrase van een CO met een bijwoord leidt niet tot een betekenisverschil. Het is daarbij essentieel dat het CO gemodificeerd is door bijvoorbeeld een adjectief. Dit is namelijk de enige semantische bijdrage die het CO volgens deze analyse bijdraagt aan de zin (Mittwoch, 1998). Het CO kan overigens wel ongemodificeerd voorkomen als stijlfiguur (zie sectie B.1. Event-predicaatanalyse). In de event-predicaatanalyse wordt beargumenteerd dat CO's zich niet referentieel gedragen en daardoor geen argumenten kunnen zijn, net als (de meeste) adjuncten (cf. Alexiadou, 1997, Nakajima, 2006). Het CO wordt in deze analyse zowel als adjunct als predicaat beschouwd. Volgens Moltmann (1989) functioneert het CO als predicaat over het event-argument van het werkwoord (cf. Mittwoch, 1998; Pereltsvaig, 2002; Marelj, 2015). Volgens deze analyse moet het CO aan een paar kenmerken voldoen: het kan niet gebruikt worden als subject van een passieve zin of als vraagwoord en niet definitief, getopicaliseerd of gepronominaliseerd gebruikt worden. Deze kenmerken worden verklaard door de status van het CO als niet-referentiële expressie en predicaat over het event-argument van het werkwoord. Er zijn echter veel voorbeelden van CO's die wel voldoen aan deze kenmerken, blijkt uit corpusonderzoek van Höche (2009). Ten tweede zijn er voorbeelden van CO's waarin een nauwkeurige parafrasering met een bijwoord niet mogelijk is of waarin zelfs een geheel ongemodificeerde CO voorkomt. Soms is de parafrasering wel mogelijk, maar heeft de originele zin meer interpretaties dan de parafrasering. Het derde tegenargument is dat CO's niet voor kunnen komen in een zin met een overt DO (Massam, 1990). Als het CO een adjunct is zou dit geen ongrammaticaliteit moeten opleveren.

In de thematisch-argumentanalyse wordt het CO beschouwd als een thematisch argument van het werkwoordpredicaat. Dit CO kan referentieel gebruikt worden, net als andere thematische argumenten. In deze analyse wijkt het CO nauwelijks af van een regulier DO. Deze analyse verklaart niet hoe het komt dat onaccusatieven soms CO's toestaan en dat CO's in sommige gevallen aan de hierboven beschreven kenmerken moeten voldoen.

Volgens de event-argumentanalyse is het CO de overte realisatie van het event-argument van het werkwoordpredicaat (Matsumoto, 1996; Puigdollers, 2008; Sailer, 2010). Het event-argument is geen referentiële expressie en het krijgt geen thètarol toebedeeld (Davidson, 1967, geciteerd in Mittwoch, 1998). Opvallend is dat de CO's die worden geanalyseerd als event-argumenten ook aan de hierboven beschreven kenmerken voldoen en ook geparafraseerd kunnen worden als bijwoorden. Deze analyse bespreekt dus CO's die hetzelfde gedrag vertonen als CO's die onder handen worden genomen in de event-predicaatanalyse. De kritiek op deze analyse is dat ze, net als de event-predicaatanalyse, niet kan verklaren dat niet alle CO's aan de door hen beschreven kenmerken voldoen. In deze analyse wordt wel verklaard waardoor een CO niet voor kan komen in een zin met een ander overt object. Het CO bezet in deze analyse namelijk zelf de positie van het DO (Puigdollers, 2008). Een ander kritiekpunt is dat niet verklaard wordt

hoe onaccusatieven een CO kunnen hebben.

Mittwoch (1998), Pereltsvaig (2002), Nakajima (2006), Kim en Lim (2012) en Marelj (2015; 2016) onderscheiden zowel CO's die geanalyseerd worden als thematische argumenten en event-predicaat-CO's. De combinatie van deze twee analyses is mogelijk relatief het meest profijtelijk, aangezien dan zowel CO's die min of meer de structurele eigenschappen van een regulier DO vertonen, als restrictieve CO's die geparafraseerd kunnen worden als bijwoorden van wijze, met de hierboven beschreven kenmerken, en CO's met onaccusatieve werkwoorden verklaard kunnen worden.

2.3. Klassen van CO-werkwoorden

Zoals in de vorige paragraaf werd beschreven, zijn de CO-werkwoorden in te delen in twee of drie syntactische valenties. Levin (1993) en Matsumoto (1996) maken een verfijndere classificatie van CO-werkwoorden, door ze ook onder te verdelen op basis van gedeelde betekenis. Levin (1993) heeft meer dan 3000 Engelse werkwoorden gecategoriseerd. Deze classificatie is gebaseerd op de assumptie dat het gedrag van een werkwoord, en dan met name de manier waarop zijn argumenten worden uitgedrukt, voor een groot deel gebaseerd wordt op de betekenis van dat werkwoord. Elke werkwoordklasse bevat dus werkwoorden die zowel semantische overeenkomsten hebben als overeenkomsten in hun syntactische gedrag (Levin, 1993). De betekenis van een werkwoord is volgens haar van invloed op het feit of het werkwoord wel of geen CO kan hebben. Levin stelt dat voornamelijk werkwoorden die een actie uitdrukken een CO licenseren. Ze schrijft dat de volgende werkwoordklassen werkwoorden bevatten die voorkomen in CO's:

- (sommige) Verbs of Nonverbal Expression (e.g. *beam, chuckle* en *cough*),
- Waltz verbs (e.g. *boogie, bop* en *cancan*),
- een aantal andere werkwoorden (*dream, fight, live, sing, sleep, think*),
- en mogelijk Verbs of Manner of Speaking (e.g. *babble, bark* en *bawl*).

Verbs of Manner of Speaking gedragen zich mogelijk toch anders dan de andere categorieën die hierboven worden opgesomd. Hoe het gedrag van *Verbs of Manner of Speaking* verschilt van de andere CO-licenserende werkwoorden wordt niet uitgelegd. Mogelijk kunnen deze werkwoorden wel voorkomen met een CO, maar is de resulterende COC marginaal. Matsumoto (1996) stelt dat de volgende werkwoordklassen een CO kunnen hebben:

- Verbs of Nonverbal Expression,
- Waltz verbs,
- Verbs of Secretion (e.g. *bleed* en *sweat*. Bij Levin worden dit *Breath Verbs* genoemd.),
- en andere werkwoorden ("*die, sleep, etc.*").

Levin (1993) en Matsumoto (1996) schaalden werkwoorden die als enige binnen een klasse als CO-werkwoorden konden optreden onder "Other verbs". Er is overlap tussen verschillende klassen.

2.4. Eerder corpusonderzoek naar de COC

Binnen de literatuur over het CO zijn er drie studies verricht met corpusonderzoek. Deze drie studies worden hier in chronologische volgorde beschreven. Ze beperkten zich tot het verzamelen van CO's die zowel semantisch als morfologisch gerelateerd zijn aan het bijbehorende werkwoord. In 1995 analyseerde Macfarland een door haarzelf samengesteld corpus van COC's. Zij observeerde tendensen in het gebruik van de COC in dat corpus. Daarnaast gebruikt ze voorbeelden uit het corpus om haar theoretische analyse te ondersteunen. Zij past zowel introspectie als corpusonderzoek toe. Een nadeel van deze studie is dat het corpus niet kwantitatief geanalyseerd is. Hiermee zouden de geobserveerde tendensen onderschreven kunnen worden.

Höche (2009) analyseerde 3139 COC's met 109 verschillende werkwoorden, verzameld met het British National Corpus (World Edition) (BNC). Deze data zijn wel kwantitatief geanalyseerd. Zij vond één onaccusatief werkwoord dat participeert in een COC, namelijk *die*. Op basis van haar analyse beschrijft Höche de COC als een familie van gerelateerde constructies, van relatief productieve, flexibele constructies (4a) tot meer idiomatisch, niet-productieve constructies (4b).

- (4) a. He *fought a last furious fight* and finally gave in.
b. I *died a thousand deaths* before I got him ashore.

(BNC)

Kim en Lim (2012) gebruikten het Corpus of Contemporary American English (COCA) om 12.282 COC's te verzamelen. De COC's zijn gevonden door te zoeken naar werkwoorden en bijbehorende CO's met maximaal drie andere woorden ertussen ("within the 5 words distance"). Zij hebben geprobeerd COC's te verzamelen met de negen onergatieve (5a) en acht onaccusatieve werkwoorden (5b) die het vaakst genoemd worden in literatuur over de COC. *Die* was het enige onaccusatieve werkwoord in een COC dat zij vonden in het COCA. Het feit dat een werkwoord een CO kan hebben, hoeft schijnbaar niet te betekenen dat de resulterende COC gebruikelijk is. Kim en Lim onderscheiden op basis van de referentialiteit van COC's in hun corpus twee soorten CO's: het event-predicaat-CO en het thematisch-argument-CO.

- (5) a. 9 onergatieven live, sigh, dance, dream, smile, sleep, sing, laugh, grin
b. 8 onaccusatieven: die, fall, grow, drop, bounce, blow, slide, blush

(Kim & Lim, 2012)

Höche zocht naar werkwoorden 'in het algemeen' met een morfologisch gerelateerd object. Kim en Lim, echter, selecteerden van tevoren de werkwoorden die het meest in de theoretische voorbeelden van de COC worden gebruikt. Vervolgens zochten ze naar deze werkwoorden met een morfologisch gerelateerd object. Aangezien er in de theoretische literatuur meestal alleen wordt gekeken naar intransitieven (oftewel [schijnbaar] onergatieven en onaccusatieven), hebben Kim en Lim geen transitieven verzameld en Höche wel.

3. Onderzoeksmethoden

3.1. Methode voor onderzoek 1

Om de vier onderzoeksvragen te beantwoorden zijn verschillende onderzoeksmethoden toegepast. Om de eerste onderzoeksvraag te beantwoorden (*Welke werkwoordklassen bevatten werkwoorden die een CO kunnen nemen?*), is er een verzameling gemaakt van alle Nederlandstalige (schijnbaar) intransitieve werkwoorden tot en met de beginletter *c* die volgens de intuïtie van de auteur kunnen voorkomen met een CO. De auteur is een moedertaalspreker van het Nederlands. Zij zijn verzameld door in woordenboek Van Dale (2015) te zoeken naar “onovergankelijke werkwoorden” die met *hebben* vervoegd worden (oftewel eenplaatsige of (schijnbaar) onergatieve werkwoorden).

Tabel 1

Meest frequente werkwoorden (absoluut) in Höche (2009) en Kim en Lim (2012) en de Nederlandse vertalingen. Schuingedrukt zijn de werkwoorden die buiten de top tien van Höche vallen.

COC (frequentie)		
Höche (2009)	Kim en Lim (2012)	Vertaling COC
live life (699)	live live (6899)	leven leven
sing song (466)	sing song (3371)	gezing zingen
tell tale (401)	-	vertelling vertellen/ verhaal verhalen
sow seed (198)	-	zaad(je) zaaien
smile smile (202)	smile smile (838)	(glim)lach (glim)lachen
produce product (141)	-	product(ie) produceren
give gift (128)	-	gave/gift geven
build building (100)	-	gebouw bouwen
die death (87)	die death (529)	dood sterven
think thought (78)	-	gedachte denken
dream dream (45)	dream dream (238)	droom dromen
laugh laugh (10)	laugh laugh (199)	
grin grin (18)	grin grin (77)	grijns grijzen
sleep sleep (14)	sleep sleep (86)	slaap slapen
dance dance (12)	dance dance (120)	dans dansen
sigh sigh (8)	sigh sigh (28)	zucht zuchten

Ook zijn werkwoorden verzameld waarvan de Engelse equivalenten relatief vaak voorkomen met een CO. Hiervoor zijn de corpusdata van Höche (2009) en Kim en Lim (2012) gebruikt. Er zijn vijftien verschillende Nederlandse werkwoorden geselecteerd, op basis van de top tien werkwoorden van zowel Höche als Kim en Lim. De motivatie voor deze aanpak is dat het een relatief snelle manier is om veel Nederlandse COC's te verzamelen. Een nadeel is dat deze methode uitgaat van de meest voorkomende CO-werkwoorden in het Engels en dat er mogelijk werkwoorden die alleen in het Nederlands vaak voorkomen in een COC over het hoofd worden gezien. Al deze werkwoorden, en hun frequenties in Höche (2009) en Kim en Lim (2012) staan in Tabel 1.

Er is onderzocht in welke werkwoordklassen deze werkwoorden passen en voor welke werkwoordklassen de COC ontvankelijk lijkt te zijn. De werkwoordklassen van Levin (1993) (en Matsumoto, 1996), gebaseerd op overeenkomsten in betekenis en gedrag, zijn hierbij als leidraad genomen. De Engelse en Nederlandse werkwoorden en de bijbehorende werkwoordklassen worden vergeleken om te ontdekken of er in het Engels en Nederlands verschillende werkwoordklassen zijn die werkwoorden in de COC accepteren.

3.2. Methode voor onderzoek 2

Om de tweede onderzoeksvraag (*Wat is de valentie van werkwoorden die een CO nemen?*) te beantwoorden werd Marelj's test, waarmee gecontroleerd kan worden of werkwoorden voldoen aan de *existence claim*, uitgevoerd. De werkwoorden die reeds voor onderzoek 1 zijn verzameld zijn gebruikt (equivalenten van Engelse werkwoorden die het vaakst voorkomen in een COC en werkwoorden verzameld met Van Dale).

De test werkt als volgt. Het wordt duidelijk of een werkwoord een object kan hebben door te proberen er één toe te voegen in de structuur van dat werkwoord en te controleren of de resulterende structuur grammaticaal is. In (6a) is bijvoorbeeld het object *een polka* toegevoegd aan het (schijnbaar) onergatieve *dansen*. *Dansen* impliceert blijkbaar *iets dansen* (6b). Aangezien dit werkwoord een object kan hebben, voldoet het aan de *existence claim*.

- (6) a. Zij danst *een polka*.
b. Zij danst. ↔ Zij danst *iets*.

Een werkwoord dat niet aan de *existence claim* kan voldoen, is niet per se primitief onergatief. Onaccusatieve werkwoorden kunnen namelijk ook niet aan de *existence claim* voldoen, maar dat komt niet doordat zij geen DO-positie hebben. Zij hebben namelijk wel degelijk een DO-positie. Die positie is echter al bezet door de *trace* van het object dat verplaatst is naar de subjectpositie.

Sommige werkwoorden zijn in de basis transitief en causatief, maar kunnen door de causatieve-inchoatieve alternantie ook onaccusatief en inchoatief gebruikt worden (cf. Rappaport Hovav & Levin, 1998; Marelj, 2004). Bij transitief en causatief gebruik is het mogelijk om een object in te voegen. Deze werkwoorden kunnen in de basis dus wel voldoen aan de *existence claim*. Een voorbeeld van zo'n werkwoord is *breken*. Het subject van een zin waarin *breken* causatief gebruikt wordt, heeft de thematische rol van *causer* (cf. 7a) of *agent* (7b). Het object heeft de thematische rol van *theme*, oftewel datgene dat gebroken wordt. Er wordt *iets* gebroken. Het werkwoord is dus transitief en voldoet aan de *existence claim*.

Als het causatieve werkwoord *breken* in een passieve constructie wordt gebruikt, is het subject het *theme*. Het is nog steeds mogelijk om een *causer* (met een steen) of *agent* (door hem) te specificeren (cf. 7c). Wanneer het werkwoord inchoatief gebruikt wordt, is het subject ook het *theme*. Het is nu echter niet mogelijk om een *causer* of *agent* te specificeren (7d). Het werkwoord is nu onaccusatief. Er is geen object mogelijk en het werkwoord voldoet nu niet meer aan de *existence claim*. Met dit fenomeen moet rekening gehouden worden bij het uitvoeren van de test (cf. Marelj, 2016).

- (7) a. De hagelsteen breekt het raam. ↔ De hagelsteen breekt iets.
 b. Hij breekt het raam met een steen. ↔ Hij breekt iets.
 c. Het raam wordt gebroken (met een steen) door iemand. [Existence claim].
 d. Het raam breekt (*met een steen) *door iemand. [No existence claim]

3.3. Methode voor onderzoek 3

Voor het beantwoorden van de derde onderzoeksvraag (*Hoe veelvoorkomend is de COC met werkwoorden van verschillende valenties in naturalistische Nederlandstalige (corpus)data?*) was een corpusstudie noodzakelijk. Er is een kwantitatieve analyse gemaakt van de Nederlandse equivalenten van werkwoorden die in het Engels relatief vaak voorkomen met een CO.

3.3.1. Dataverzameling

Voorbeelden van deze werkwoorden in de COC zijn verzameld. De verzameling beperkt zich tot COC's met CO's die morfologisch verwant zijn aan het werkwoord. Uiteraard is gekeken naar de frequenties van COC's met verschillende werkwoorden. Daarnaast is onderzocht of de resultaten vergelijkbaar zijn met de resultaten van corpusonderzoek naar Engelstalige COC's en wat de implicaties van de resultaten zijn voor de bestaande analyses van de COC.

Het corpus dat in deze scriptie wordt gebruikt is het Corpus Hedendaags Nederlands¹. Er is voor dit corpus gekozen omdat het zowel gesproken als geschreven taal bevat uit verschillende registers (maar voornamelijk krantenartikelen). De Nederlandstalige vertalingen van de vijftien werkwoorden die het vaakst met een CO voorkomen (zie paragraaf 3.1) zijn onderzocht.

De query die werd gebruikt om de COC's te verzamelen (cf. 8) stelde dat er maximaal vijf andere woorden tussen het werkwoord en het bijbehorende CO konden staan. De volgorde van werkwoord en CO maakte niet uit. Het CO kon eventueel een samengesteld zelfstandig naamwoord bevatten (bijvoorbeeld *verdrinkingsdood* in plaats van *dood*). In de corpusstudies naar de Engelse COC is deze mogelijkheid namelijk ook niet uitgesloten (cf. Hoche, 2009; Kim & Lim, 2012).

- (8) a. [pos="NOU.*" & lemma=".*dans"] []{0,5} [pos="VRB.*" & lemma="dansen"]
 b. [pos="VRB.*" & lemma="lachen"] []{0,5} [pos="NOU.*" & lemma=".*lach"]

¹ corpusedendaagsnederlands.inl.nl

Op basis van deze query is gekeken of elk resultaat inderdaad een COC bevatte. Onder andere resultaten waarin een punt stond tussen werkwoord en object zijn verwijderd. Daarnaast zijn resultaten met het werkwoord *zien* en een CO met het zelfstandig naamwoord *gezicht* uitgesloten, omdat het voorvoegsel *ge-* de betekenis van het CO hier zodanig veranderde dat de betekenis nauwelijks gerelateerd was aan het werkwoord. *Toezicht* en *uitzicht* zijn wel meegenomen in de analyse. Hetzelfde geldt voor *gift* en *gave* bij het werkwoord *geven*, ondanks dat deze zelfstandig naamwoorden (ZNW'en) een meer specifieke betekenis kunnen hebben dan "dat wat gegeven wordt". De query met het werkwoord *leven* gaf resultaten zoals *zijn hele leven*. Deze constructie is uitgesloten, aangezien het een ZNW-frase is die als een adjunct gebruikt wordt en refereert aan een tijdsinterval (Broekhuis, Corver & Vos; 2015). Verder zijn resultaten in telegramstijl uitgesloten als het niet helder was of het CO definitief of indefinitief was. Werkwoorden die minder dan tien keer voorkwamen in een COC in het corpus zijn uitgesloten van verdere analyse. Het gaat hier om de werkwoorden *zingen* (nul keer), *grijnzen* (nul keer), *zuchten* (één keer) *glimlachen* (drie keer) en *vertellen* (drie keer).

3.3.2. Data-analyse

De elf resterende werkwoorden en de bijbehorende COC's zijn geanalyseerd. Er is berekend hoe vaak elk werkwoord voorkomt met een CO ten opzichte van alle instanties van dit werkwoord. Voorts is per werkwoord bepaald hoe vaak het bijbehorende CO een ZNW bevatte dat onderdeel was van een samenstelling, omdat de proportie samenstellingen mogelijk verschilt per werkwoordvalentie. Ten slotte is geteld hoe vaak het CO geparafraseerd kon worden met een adjunct.

De adjunctparafrase mocht geen betekenisverschil opleveren. Het CO moest voor een adjunctparafrase niet-referentieel en daardoor indefinitief zijn en het ZNW kon geen samengesteld ZNW zijn. In (9a) ziet u een zin waarin de parafrase niet mogelijk is zonder betekenisverandering, in (9b) is de parafrase wel synoniem met het origineel.

- (9) a. *Zij produceren steeds meer duurzame producten*
kan niet geparafraseerd worden als
zij produceren steeds meer duurzaam.
- b. *Anders sterf ik als acteur een eenzame dood*
kan geparafraseerd worden als
Anders sterf ik als acteur eenzaam.

(CHN)

3.4. Methode voor onderzoek 4

Ten slotte wordt onderzocht op welke manieren het Nederlandse CO morfologisch afgeleid wordt van het bijbehorende werkwoord (of andersom), om de vierde onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden (*In hoeverre is morfologisch verwantschap tussen werkwoord en zelfstandig naamwoord relevant bij de definiëring van de COC?*). De 161 werkwoorden die eerder verzameld zijn, worden hier opnieuw gebruikt. Er is gekeken of bepaalde voor- of achtervoegsels relatief frequent zijn en of die helpen bij het effectief onderscheiden van CO's van werkwoorden van verschillende valenties of klassen.

De morfologische relatie van het CO en het werkwoord is overigens (deels) afhankelijk van taalspecifieke condities. Pereltsvaig (1999) geeft een voorbeeld waarin ze de werkwoorden *eten* en *drinken* in het Engels, Hebreeuws en Russisch vergelijkt. In Tabel 2 is het ook het Nederlands toegevoegd.

Tabel 2

Vergelijking van de grammaticaliteit van de CO's drinken drinken en eten eten in het Engels, Hebreeuws, Nederlands en Russisch (Pereltsvaig, 1999).

	<i>Eten eten</i> is grammaticaal	<i>Eten eten</i> is ongrammaticaal
<i>Drinken drinken</i> is grammaticaal	Russisch, Nederlands	Engels
<i>Drinken drinken</i> is ongrammaticaal	Hebreeuws	

4. Resultaten

4.1. Resultaten van onderzoek 1

In de puntsgewijze opsomming hieronder worden de 161 verzamelde werkwoorden ingedeeld op basis van de werkwoordklasse waarin zij geplaatst kunnen worden. Wanneer binnen een subklasse meer dan drie werkwoorden het potentieel hadden om een CO te hebben, is de subklasse ook gespecificeerd in de opsomming. De overige CO-werkwoorden binnen een werkwoordklasse staan onder het kopje 'Overig binnen klasse'. Er is ook een aantal werkwoordklassen waarbinnen minder dan drie verzamelde werkwoorden een CO kon nemen. Deze werkwoorden zijn geschaard onder het kopje 'Overig'. Levin (1993) en Matsumoto (1996) schaarde werkwoorden die als enige binnen een klasse als CO-werkwoorden konden optreden onder "Other verbs". De absolute frequenties staan tussen haakjes achter de naam van de werkwoordklasse. Er is, net zoals in Levin (1993), overlap tussen de verschillende klassen. De gehele lijst met werkwoorden en bijbehorende werkwoordklassen staat in Bijlage A.

De subwerkwoordklasse waarin de meeste CO-werkwoorden onderverdeeld zijn, is de klasse van de *Performance Verbs* (31 werkwoorden). De *Waltz Verbs*, die door Levin (1993) en Matsumoto (1996) geanalyseerd werden als CO-werkwoorden, kunnen volgens Levin (1993) gezien worden als *Performance Verbs*. In de huidige studie zijn ook alle werkwoorden die het spelen van een specifiek spel of een specifieke sport beschrijven (zoals *bierpongen*, *blackjacken* en *cricketen*) geanalyseerd als *Performance Verbs*. Opvallend is dat deze werkwoorden in het Nederlands in de COC kunnen participeren, maar in het Engels vertaald moeten worden met het werkwoord *play* en het spel of de sport als object (bijvoorbeeld *to play beer-pong*, *to play blackjack*, *to play cricket*). Daarnaast is er relatief veel overlap tussen de *Performance Verbs* en de *Verbs of Modes of Being Involving Motion* (21 werkwoorden). Zestien werkwoorden zijn volgens de huidige analyse onderdeel van beide subwerkwoordklassen.

Een andere werkwoordklasse met relatief veel CO-werkwoorden is de klasse *Verbs of Sound Emission* (30 werkwoorden). De subklassen *Verbs of Manner of Speaking* (negen werkwoorden), *Verbs of Sounds Made by Animals* (zeventien werkwoorden) en *Verbs of Non-Verbal Expression* (vijftien werkwoorden) zijn grotendeels bevat in deze werkwoordklasse. Er zijn ten slotte ook relatief veel CO-licenserende werkwoorden in de klassen *Verbs of Entity-Specific Modes of Being* (elf werkwoorden), *Correspond Verbs* (tien werkwoorden) en *Breath Verbs/Verbs of Substance Emission* (volledige overlap, zeven werkwoorden). Vier van de elf werkwoorden die geanalyseerd werden met het CHN vallen onder het

kopje 'Overig', namelijk *denken, dromen, zaaien* en *sterven*. De Engelse equivalenten van deze werkwoorden, exclusief het transitieve *zaaien*, vallen bij Levin (1993) en Matsumoto (1996) ook onder het kopje 'Other Verbs'.

4.2. Resultaten van onderzoek 2

In Bijlage A zijn de resultaten van de test waarmee gekeken wordt of werkwoorden voldoen aan de *existence claim* weergegeven. Sommige werkwoorden kunnen zowel causatief als inchoatief gebruikt worden (Rappaport Hovav & Levin, 1998), namelijk *beuken, botsen, breken, buigen, clashen, crashen* en *composteren*. Aangezien deze werkwoorden in de basis causatief en transitief gebruikt worden, voldoen ze in de basis aan de *existence claim*. De werkwoorden *bonken* en *bonzen* buiten beschouwing gelaten, omdat de auteur (en andere 'second opinion' moedertaalsprekers) er niet uitkwamen of deze werkwoorden wel of niet aan de *existence claim* voldoen. 119 van de 161 werkwoorden kunnen niet voldoen aan de *existence claim*. Deze werkwoorden kunnen dus als primitief onergatief beschouwd worden, afgaande op de test. Het werkwoord *sterven* is als enige onaccusatief. De overige 31 werkwoorden zijn, volgens de test, transitief.

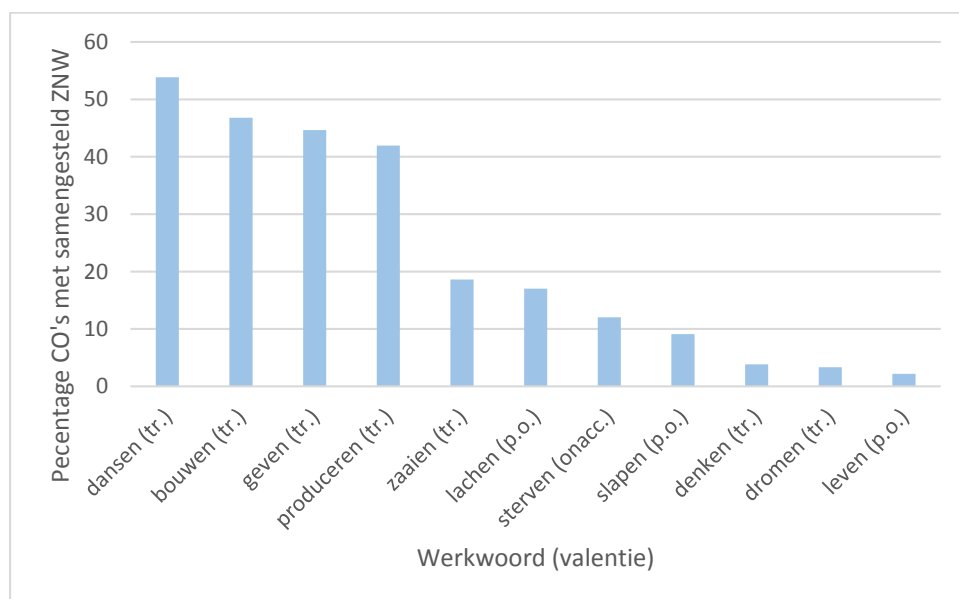
Voor de transitieven geldt dat *geven, bijten, produceren, bakken, bouwen, vertellen, bikken, en zaaien* een CO kunnen hebben maar ook een ander object. *Antwoorden, basen, baggeren, dansen, denken, dromen* en *zingen* daarentegen kunnen alleen een CO als object hebben (*antwoorden, zingen, denken* en *dromen* kunnen ook eventueel bijzin als complement hebben). Bij deze werkwoorden is het complement optioneel. Eerder in deze scriptie werden deze werkwoorden samen met primitief onergatieven geschaard onder de "schijnbaar onergatieven".

Opvallend is dat zelfs uit deze kleine steekproef blijkt dat niet alle werkwoorden binnen elke werkwoordklasse transitief ofwel onaccusatief ofwel primitief onergatief zijn. De werkwoorden zijn immers geclassificeerd op basis van overeenkomstige betekenis en gedrag. De werkwoordklassen die alleen primitief onergatieven bevatten in deze steekproef zijn de *Verbs of Manner of Speaking* (uitgezonderd *zingen*), *Verbs of Sounds Made by Animals* (uitgezonderd *zingen*), *Breath Verbs* (uitgezonderd *braken*), *Verbs of Nonverbal Expression*, *Verbs of Sound Emission* (uitgezonderd *zingen*), *Verbs of Substance Emission* (uitgezonderd *braken*), *Verbs of Entity-Specific Modes of Being*, *Verbs of Modes of Being Involving Motion* (uitgezonderd *dansen*) en de *Waltz Verbs* (uitgezonderd *dansen*). De klassen met werkwoorden die volgens Levin (1993) en Matsumoto (1996) een CO kunnen hebben, staan allemaal in dit rijtje (nl. *Verbs of Manner of Speaking, Breath Verbs, Verbs of Nonverbal Expression* en *Waltz Verbs*). Ook zijn de klassen die relatief veel CO-werkwoorden hebben volgens onderzoek 1 bevat in deze opsomming. Daarentegen bevatten de klassen *Verbs of Change of Possession, Verbs of Contact by Impact, Verbs of Ingesting* en *Verbs of Change of State* waarschijnlijk niet veel primitief onergatieven, gezien de data.

4.3. Resultaten van onderzoek 3

In Figuur 1 wordt per werkwoord het percentage CO's dat een samengesteld ZNW (in het vervolg: samengestelde CO's) bevat weergegeven. Er wordt in de literatuur niet specifiek geschreven over samengestelde ZNW in CO's. Dit is waarschijnlijk te verklaren doordat samengestelde ZNW in het Engels vaker los geschreven mogen worden dan in het Nederlands en daardoor minder in het oog springen. Mogelijk kunnen deze geanalyseerd worden als hyponiemen van de nominalisatie van het bijbehorende

werkwoord. Zo kan een *bruiloftsdans* geduid worden als een type *dans*. Het percentage samengestelde CO's per werkwoord lijkt een indicatie te kunnen geven over de valentie van dat werkwoord. Uit de data blijkt dat transitieven, uitgezonderd *denken* en *dromen*, relatief vaak een samengesteld CO hebben.

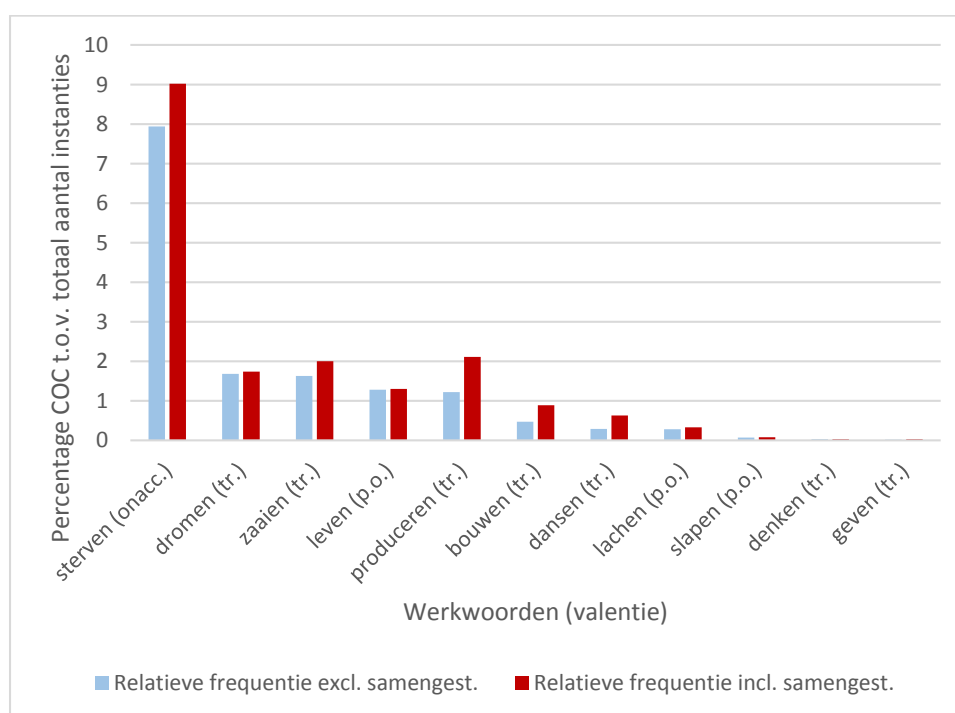
Figuur 1. Percentage CO's met een samengesteld ZNW per werkwoord en de valentie van elk werkwoord: transitief (tr.), primitief onergatief (p.o.) of onaccusatief (onacc.).

In Tabel 3 en Figuur 2 is te zien dat de intransitieve werkwoorden relatief gezien niet vaker voorkomen met een CO dan de transitieve werkwoorden. De rangorde van de werkwoorden is vrijwel gelijk wanneer samengestelde CO's wel worden meegerekend als wanneer ze niet worden meegerekend. Het verschil is dat de werkwoorden *leven* en *dromen* stijgen in de rangorde wanneer samengestelde CO's niet worden meegeteld, terwijl *zaaien* en *produceren* zakken. Opvallend is dat *sterven*, het enige onaccusatieve werkwoord dat is onderzocht, zowel relatief als absoluut het vaakst voorkomt in een COC. Dit fenomeen is nog aparter als men bedenkt dat in corpusonderzoek door Höche (2009) en Kim en Lim (2012) het enige onaccusatieve werkwoord dat gevonden werd *die* was. Hoewel theoretische literatuur schrijft in ieder geval een aantal onaccusatieven kunnen participeren in een COC (cf. Kim & Lim, 2012), is er in het CHN slechts één onaccusatief werkwoord gevonden. Ook kunnen volgens de theoretische literatuur de meeste (primitief) onergatieven participeren in een COC (o.a. Keyser & Roeper, 1984). Deze stelling zorgt ook voor mogelijke discrepantie met de corpusdata. De gebruikte werkwoorden voor deze analyse komen namelijk het vaakst voor met een CO in het Engels. Als we aannemen dat zij datzelfde gedrag in het Nederlands vertonen, is het gek dat sommige werkwoorden maar enkele keren voorkomen met een CO. Voorbeelden hiervan zijn *grijnzen* (nul keer) en *slapen* (elf keer). Een verschil met de data van Höche (2009) en Kim en Lim (2009) is dat in het Engels het werkwoord *live* met uitstek het vaakst voorkomt in een COC, terwijl het werkwoord *die* halverwege hun top tien zit. In de Nederlandstalige data is *sterven* juist het meest voorkomende CO-werkwoord, terwijl *leven* zich halverwege de top tien bevindt.

Tabel 3

Geanalyseerde werkwoorden en hun valentie (onaccusatief [onacc.], primitief onergatief [p.o.] of transitief [tr.]), de relatieve frequentie van de werkwoorden in COC's exclusief samengestelde ZNW'en als CO ten opzichte van alle instanties van deze werkwoorden, de relatieve frequentie inclusief samengestelde ZNW'en, de absolute frequentie exclusief samengestelde ZNW'en en de absolute frequentie inclusief samengestelde ZNW'en.

Werkwoord (valentie)	Relatieve frequentie excl. samengest.	Relatieve frequentie incl. samengest.	Absolute frequentie excl. samengest.	Absolute frequentie incl. samengest.
sterven (onacc.)	7.94	9.02	980	1114
dromen (tr.)	1.68	1.74	29	30
zaaien (tr.)	1.63	2.00	35	43
leven (p.o.)	1.28	1.30	447	457
produceren (tr.)	1.22	2.11	130	224
bouwen (tr.)	0.47	0.89	174	327
dansen (tr.)	0.29	0.63	24	52
lachen (p.o.)	0.28	0.33	39	47
slapen (p.o.)	0.07	0.08	10	11
denken (tr.)	0.03	0.03	25	26
geven (tr.)	0.02	0.03	31	56

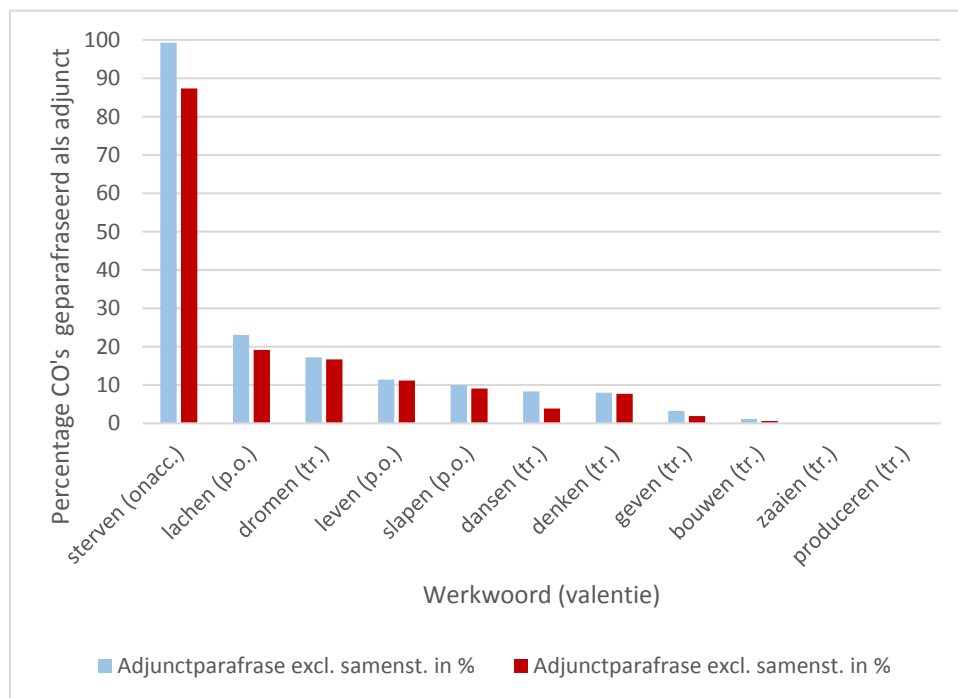

Figuur 2. Percentage instanties met CO's t.o.v. alle instanties in het CHN, per werkwoord en de valentie van elk werkwoord: transitief (tr.), primitief onergatief (p.o.) of onaccusatief (onacc.).

De volgende stap in de analyse van het corpus is om per werkwoord te kijken hoe vaak de COC's geparafraseerd kunnen worden als bijwoord (10a). Samengestelde CO's kunnen sowieso niet geparafraseerd worden met bijwoord, omdat het eerste deel van het ZNW dan weg zou vallen (10b).

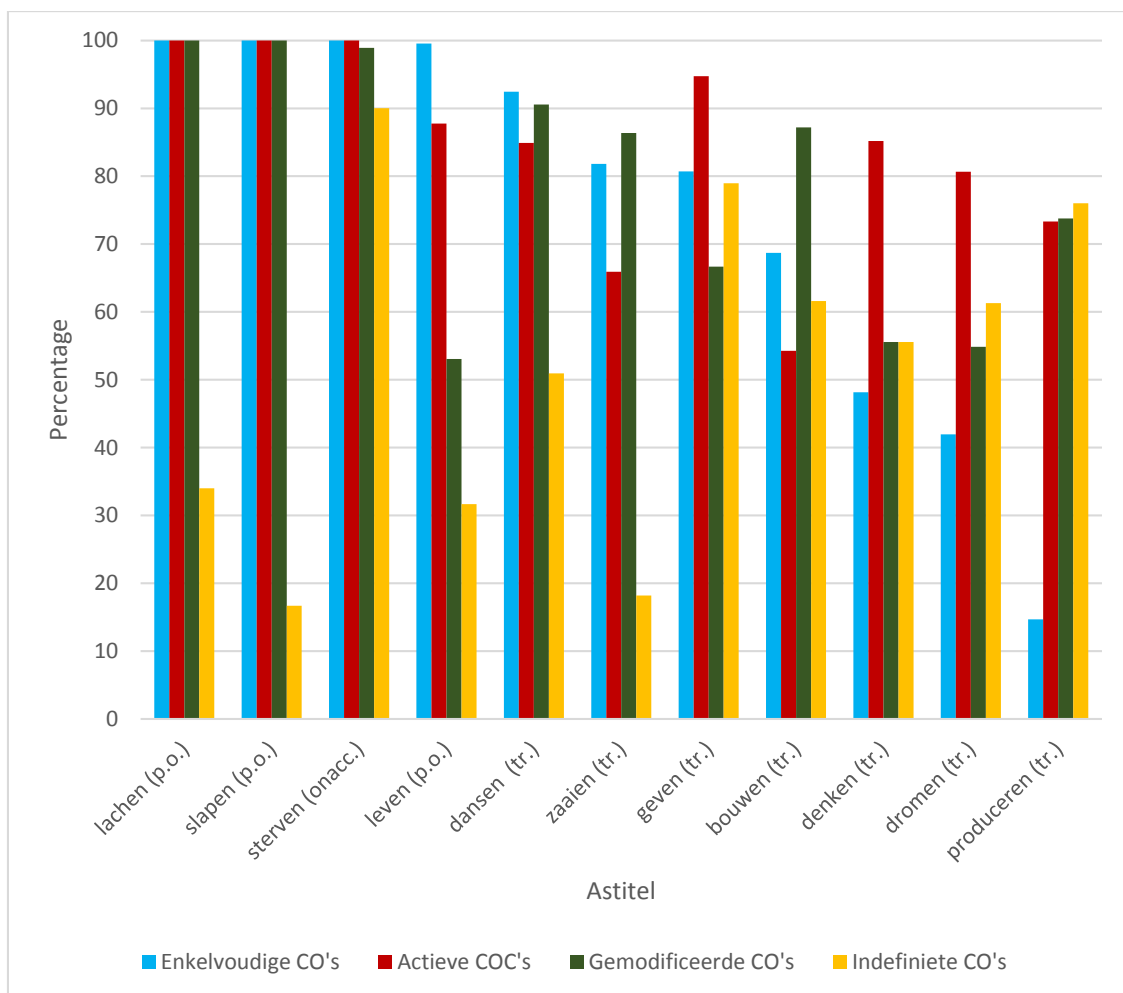
- (10) a. *Zij dansen een mooie dans*
kan geparafraseerd worden als
zij dansen mooi.
- b. *Zij dansen een mooie bruiloftsdans*
kan niet geparafraseerd worden als
zijn dansen mooi.

In Figuur 3 en is per werkwoord te zien hoe vaak elk CO geparafraseerd kan worden met een adjunct ten opzichte van alle verzamelde COC's met dat werkwoord. Het werkwoord dat het vaakst voorkomt in de COC, *sterven*, kan ook het vaakst geparafraseerd worden met een bijwoord (telling zonder samengestelde CO's: 99.29%, telling inclusief samengestelde CO's: 87,34%). Opvallend is dat de CO's met andere werkwoorden veel minder geparafraseerd kunnen worden met een bijwoord. In de rangorde wordt *sterven* gevolgd door *lachen* (telling zonder samengestelde CO's: 23.08%, telling inclusief samengestelde CO's: 19.15%) en heeft al veel minder CO's die zich als adjuncten gedragen. CO's van transitieve werkwoorden, uitgezonderd *dromen*, worden relatief minder vaak op deze wijze geparafraseerd, zelfs wanneer gecontroleerd wordt voor het feit dat zij vaker samengestelde CO's nemen. Het is opvallend dat ook bij de primitief onergatieve het hoogste percentage CO's dat als adjunct geparafraseerd kan worden 23.08% is (bij *lachen*).

Figuur 3. Percentage CO's dat geparafraseerd kan worden als adjunct, per werkwoord en de valentie van elk werkwoord: transitief (tr.), primitief onergatief (p.o.) of onaccusatief (onacc.).

De COC's die worden geduid in de event-predicaatanalyse en de event-argumentanalyse zouden niet-referentiele expressies zijn en daardoor niet voorkomen in de passieve vorm. Daarnaast komen deze COC's niet ongemodificeerd voor, tenzij ze als stijlfiguur worden ingezet. Ten derde zouden ze niet definitief gebruikt kunnen worden. In de volgende analyse is gekeken in welke mate COC's in de actieve vorm gebruikt worden en hun CO's gemodificeerd en indefinitief voorkomen. De verwachting was dat deze drie kenmerken vaker voor zouden komen bij COC's met primitief onergatieven en onaccusatieven. In Figuur 4 zijn de resultaten weergegeven. Daarnaast is de observatie dat intransitieven relatief vaak een enkelvoudig ZNW als CO hebben weergegeven in Figuur 4.

Figuur 4. Percentage CO's dat enkelvoudig, gemodificeerd of indefinitief voorkomt en percentage COC dat in de actieve (bedrijvende) vorm gebruikt wordt, per werkwoord. Ook de valentie van elk werkwoord is weergegeven: transitief (tr.), primitief onergatief (p.o.) of onaccusatief (onacc.).

Als we kijken naar de (in)definietheid van het CO, lijkt er geen onderscheid te zijn tussen primitief onergatieven en transitieven. Intransitieven participeren wel vaker in een actieve COC. Ook is een tendens zichtbaar waarbij deze intransitieve werkwoorden vaker een gemodificeerd en enkelvoudig CO hebben. Er moeten nog enkele opmerkingen gemaakt worden over het gebruik van de COC als een stijlfiguur. Tijdens het verzamelen van de data en het uitvoeren van de bovenstaande analyses bleek dat de intransitieve werkwoorden *slapen*, *leven* en *sterven* vaak in een (eigen) vaste constructie gebruikt worden.

58,33% van de CO's met het werkwoord *slapen* heeft de vorm *de slaap der+znw*. Een paar voorbeelden daarvan worden gegeven in (11).

- (11) a. De vogel *slaapt de slaap der rechtvaardigen* in haar bureaula.
b. 'Iedereen' kent zijn éénlijnige, met een ster gesigeneerde schetsen van antieke profielen van jonge goden en van matrozenjongens, die *de slaap der onschuldigen slapen*.

(CHN)

Het werkwoord *leven* kwam opvallend vaak voor zonder modificatie. Dit werkwoord is vaak onderdeel van de uitdrukking *het leven leven*. De betekenis van deze uitdrukking is volgens de Dikke Van Dale (2015) "ten volle van profiteren, zo leven dat het zijn naam verdient". Dit is een mogelijke verklaring voor het feit dat de COC met het werkwoord *leven* het minst gemodificeerd voorkomt in het CHN (Figuur 4). Hiermee wordt niet verklaard dat de werkwoorden *dromen* en *denken* ook relatief vaak ongemodificeerd zijn.

Ook valt op dat het lemma van *sterven* in de Dikke Van Dale (2015) COC's die geparafraseerd kunnen worden met een bijwoord beschrijft als uitdrukkingen: "uitdrukking; met 'dood' als voorwerp een zachte, stille, langzame, natuurlijke, gewelddadige dood sterven: zacht, langzaam enz. sterven". Het feit dat deze specifieke constructie is opgenomen in dit woordenboek, is een ander signaal dat doet vermoeden dat een CO met het werkwoord *sterven* algemener is dan met andere werkwoorden.

4.4. Resultaten voor onderzoek 4

In het laatste onderdeel van deze resultatensectie worden morfologische observaties beschreven die gedaan zijn op basis van de 144 werkwoorden die in de vorige paragraaf zijn geanalyseerd zijn als primitief onergatief of transitief. De werkwoorden zijn in deze paragraaf opgesplitst op basis van hun valentie. Er wordt gekeken of het morfologisch verwantschap tussen werkwoord en het ZNW van het CO beïnvloed wordt door de valentie van het werkwoord.

Uit de data blijkt dat er een aantal manieren is waarop het werkwoord en zijn CO morfologisch verwant kunnen zijn. Eén manier is door het suffix *-(e)n* aan het ZNW toe te voegen om het werkwoord te vormen (77x). Een tweede manier is door het prefix *ge-* voor de stam van het werkwoord te plaatsen om het ZNW te vormen (29x). Een derde manier is het gebruik van de alternantie waarbij het werkwoord eindigt op het suffix *-eren* en het ZNW op *-age* (3x) of *-ie* (17x) (cf. De Haas & Trommelen, 1993). Er is ook een aantal werkwoorden dat eindigt op *-eren* terwijl het ZNW geen suffix heeft (21x). Een vierde manier is om *-ing* toe te voegen aan de werkwoordstam om het ZNW te vormen (6x). Een vijfde manier is om *-sel* toe te voegen aan de werkwoordstam om het ZNW te vormen (2x). Opvallend is dat van de 144 werkwoorden slechts één paar van werkwoord en ZNW identiek (zero-related) zijn, namelijk *leven leven*. Vier paren wijken dermate van elkaar af dat ze niet in een van de bovenstaande verzamelingen passen. Soms konden van één werkwoord meerdere CO afgeleid worden, zoals bij *babbelen*, namelijk *baksel* en *gebak*.

Er is vergeleken of bepaalde manieren waarop de relatie tussen werkwoord en CO tot stand is gekomen relatief vaker voorkomt bij primitief onergatieven of transitieven. Uit de data, weergegeven in Tabel 5, blijkt dat de manieren waarop de morfologische relatie tot stand komt, op het oog niet sterk verschilt wanneer

er ofwel een primitief onergatief ofwel transitief werkwoord in de COC zit. Zoals in de rest van deze scriptie is de observatie niet statistisch getoetst.

Tabel 5

In deze tabel is weergegeven hoe frequent (relatief en absoluut) morfologische relaties tussen werkwoord en het ZNW van het bijbehorende CO is, uitgesplitst naar werkwoordvalentie: transitieven (tr.) en primitief onergatieven (P.O.). (V=werkwoordstam).

Relatie	Abs. freq. tr.	Abs. freq. p.o.	Rel. freq. tr.	Rel. freq. p.o.
V = ZNW + <i>-en</i>	10	67	41.67	55.83
ZNW = <i>ge-</i> + V	4	25	16.67	20.83
V = ZNW + <i>-eren</i>	5	36	20.83	30
ZNW = V + <i>-ing</i>	2	4	8.33	3.33
ZNW = V + <i>-sel</i>	2	0	8.33	0
Overig	2	3	8.33	2,5

5. Conclusie

In deze scriptie werd onderzocht van welke werkwoordklassen Nederlandse CO-werkwoorden onderdeel zijn. Werkwoordklassen die volgens Levin (1993) en Matsumoto (1996) CO-werkwoorden bevatten zijn *Verbs of Non-Verbal Expression*, *Waltz Verbs*, *Verbs of Manner of Speaking* en *Verbs of Secretion* (bij Levin worden dit *Breath Verbs* genoemd). De analyse van de 161 Nederlandstalige werkwoorden die volgens de intuïtie van de auteur een CO kunnen hebben, laat zien dat deze werkwoordklassen ook in het Nederlands ontvankelijk zijn voor de COC. Verder komen relatief veel Nederlandse CO-werkwoorden uit de klassen *Verbs of Entity-Specific Modes of Being* en *Correspond Verbs*.

Om te onderzoeken wat de valentie is van werkwoorden die een CO nemen, werd onderzocht of de werkwoorden konden voldoen aan de *existence claim*. Afgaande op deze test zouden werkwoorden die niet voldoen aan deze claim als primitief onergatief beschouwd worden. 119 van de 161 werkwoorden voldoen niet aan de *existence claim*. Het werkwoord *sterven* is het enige onaccusatieve werkwoord. De overige 31 werkwoorden voldoen aan de claim en zijn, volgens de test, transitief. De werkwoordklassen die volgens Levin (1993) en Matsumoto (1996) CO-werkwoorden hebben, bevatten vrijwel alleen primitief onergatieven. Ook de andere werkwoordklassen die volgens onderzoek 1 de meeste CO-werkwoorden hebben, bevatten voornamelijk primitief onergatieven.

De derde onderzoeksvraag werd beantwoord door een corpusstudie te doen. De resultaten sluiten aan bij de resultaten van eerder corpusonderzoek op basis van het Engels. Er is wel een verschil tussen de onderlinge frequenties van de verschillende werkwoorden. In de Engelse studies lijken de rangordes van CO-werkwoorden op elkaar, terwijl de rangorde op basis van het CHN daarvan afwijkt.

Uit het corpusonderzoek met het CHN blijkt dat de CO's van intransitieven relatief vaak gedrag vertonen dat overeenkomt met het gedrag van (niet-referentiële) adjuncten. Bij het werkwoord *sterven*

gedraagt zelfs meer dan 90% van de CO's zich op deze wijze, wanneer de samengestelde CO's niet meegerekend worden. Echter, het onaccusatieve *sterven* wordt gevolgd door het primitief onergatieve *lachen* en bij dit werkwoord gedraagt nog maar 23.08% van de CO's zich als een adjunct (telling zonder samengestelde CO's). Kijkend naar de proportie indefiniete CO's is er geen verschil gevonden tussen intransitieven en transitieven. Transitieven participeren vaker in een passieve COC. Intransitieven hebben vaker een CO dat gemodificeerd en/of enkelvoudig is.

In het laatste deelonderzoek werd de manier waarop de morfologische relatie tussen werkwoord en ZNW tot stand komt bij COC's met primitief onergatieven en transitieven vergeleken. Op deze manier werd getracht erachter te komen in hoeverre morfologisch verwantschap tussen werkwoord en ZNW relevant is bij de bestudering van de COC. Uit de data bleek dat er verschillende manieren zijn waarop de relatie tot stand kan komen, maar dat deze manieren relatief even vaak voorkomen bij primitief onergatieven en transitieven.

6. Discussie

Er werden door de auteur meer werkwoordklassen met CO-werkwoorden aangewezen dan door Levin (1993) en Matsumoto (1996). Het is mogelijk dat dat komt doordat er een steekproef is genomen. Een tweede mogelijkheid is dat er in het Nederlands meer verschillende werkwoordklassen ontvankelijk zijn voor de COC. Het is nu interessant om na te gaan wat exact de semantische overeenkomsten zijn tussen de werkwoordklassen die CO's licenseren. Een suggestie is dat veel van deze werkwoorden te maken hebben met de emissie of expressie van "dingen", bijvoorbeeld geluiden, vloeistoffen of bewegingen. Waardoor juist deze werkwoorden in de COC participeren, is onbekend. Daarnaast is het nuttig om te kijken naar de exacte syntactische overeenkomsten tussen deze werkwoordklassen, naast het feit dat ze allemaal een CO nemen en bijna allemaal primitief onergatief zijn. Ten slotte is het opvallend dat een aantal werkwoorden (bijvoorbeeld *leven* en *sterven*) frequent voorkomt met een CO, terwijl deze werkwoorden niet te vatten zijn in één van de werkwoordklassen die veel CO-werkwoorden bevatten zijn.

Uit de steekproef blijkt dat sommige werkwoordklassen zowel transitieven als primitief onergatieven bevatten. Dat terwijl de werkwoorden zijn geclassificeerd op basis van overeenkomstige betekenis en gedrag. Mogelijk wijst dat op een verkeerde intuïtieve classificatie door de auteur. Het kan ook komen doordat Levin in haar werkwoordklassen enige variatie in gedrag toestaat (cf. Levin, 1993).

De CO's van transitieven, die verschillende objecten kunnen hebben, zijn interessant. Heeft het zin om onderscheid te maken tussen deze CO's en 'reguliere objecten'? Er is alleen reden om syntactisch onderscheid te maken als deze CO's en andere objecten zich verschillend gedragen. Nadere vergelijking van de CO's en de 'regulieren objecten' is gewenst. Dit kan met een volgende corpusstudie gedaan worden.

Alle werkwoordklassen die volgens Levin (1993) en Matsumoto (1996) CO-werkwoorden bevatten, zijn werkwoordklassen die (bijna) alleen maar primitief onergatieven bevatten. Ook andere werkwoordklassen die relatief veel CO-werkwoorden hebben (zie paragraaf 4.1), bevatten vrijwel alleen primitief onergatieven. Dit zijn klassen waarvan het het waarschijnlijkst is dat ze CO's licenseren.

Een beperking van het onderzoek is dat er bij de steekproef alleen gezocht is naar "onovergankelijke werkwoorden". Daardoor zeggen de resultaten niets over de verhouding primitief onergatieven ten opzichte van transitieven in COC's. Een tweede beperking is dat de *existence claim* op dit moment de enige

test is om primitief onergatieven en transitieven (met een object dat optioneel fonetisch gerealiseerd kan worden) te onderscheiden (M. Marelj, persoonlijke communicatie, 14 maart 2016).

De resultaten van de test waarin werd gekeken of werkwoorden voldoen aan de *existence claim* wijzen erop dat er mogelijk drie valenties in de ontologie van CO-werkwoorden zijn. Voor primitief onergatieven geldt dat ze geen syntactische ruimte hebben voor een object. Hun CO zou dus geanalyseerd moeten worden als een adjunct. Hetzelfde geldt voor een CO van een onaccusatief. Een CO dat zich gedraagt als een adjunct moet aan een aantal restrictieve kenmerken voldoen (zie paragraaf 2.2). Het CO van een transitief werkwoord kan tevens als een argument geanalyseerd worden en hoeft dan niet aan deze kenmerken te voldoen. Het gedrag van de werkwoorden met verschillende valenties is ook bestudeerd in onderzoek 3.

In het derde onderzoek zijn voor het eerst Engelstalige en Nederlandstalige COC's vergeleken op basis van onder andere corpusonderzoek. De kwantitatieve analyse heeft ervoor gezorgd dat intuïties over het gedrag van COC's die zijn beschreven in eerder onderzoek kwantitatief getest konden worden. Uit de data blijkt dat transitieven, uitgezonderd *denken* en *dromen*, relatief vaak een samengesteld CO hebben. Dit kan mogelijk verklaard worden doordat transitieve werkwoorden überhaupt meer verschillende objecten kunnen hebben. Primitief onergatieven kunnen alleen een CO hebben en misschien prefereren deze werkwoorden een CO dat hun nominalisatie is, in tegenstelling tot een hyponiem van hun nominalisatie. Het feit dat de transitieven *denken* en *dromen* relatief weinig met een samengesteld CO voorkomen is mogelijk te verklaren doordat zij voornamelijk een bijzin als complement nemen in plaats van een object. Aangezien zij, net als primitief onergatieven, minder keuze hebben uit objecten, is ook de proportie samengestelde CO's kleiner. Voor het bepalen van de rangorde van de relatieve frequentie van de vijftien werkwoorden in een COC maakt het niet veel uit of de samengestelde CO's wel of niet meegeteld worden. Het verschil is dat de werkwoorden *leven* en *dromen* stijgen in de rangorde wanneer samengestelde CO's niet worden meegeteld, terwijl *zaaien* en *produceren* zakken. Dit klopt met de verklaring die in de vorige alinea werd gegeven voor de proportie samengestelde CO's per werkwoordvalentie. *Zaaien* en *produceren* zijn transitieve werkwoorden. *Leven* is daarentegen primitief onergatief en *dromen* is een transitief werkwoord dat makkelijker een bijzin als complement neemt dan een object.

Volgens de theoretische literatuur kunnen de meeste onergatieven participeren in een COC (o.a. Keyser & Roeper, 1984). Deze stelling zorgt ook voor mogelijke discrepantie met de corpusdata. De gebruikte werkwoorden voor deze analyse komen in het Engels namelijk het vaakst voor met een CO. Als we aannemen dat zij datzelfde gedrag in het Nederlands vertonen, is het gek dat sommige werkwoorden maar enkele keren voorkomen met een CO. Voorbeelden hiervan zijn *grijnzen* (nul keer) en *slapen* (elf keer). Dit doet vermoeden dat veel onergatieven in naturalistische data marginaal of geheel niet participeren in een COC. Het is interessant om na te gaan in hoeverre er overeenkomsten zijn tussen de betekenis en het gedrag van werkwoorden die in de naturalistische data in een COC voorkomen.

CO's van transitieve werkwoorden, uitgezonderd *dromen*, kunnen relatief minder vaak als adjunct geparafraseerd worden, zelfs wanneer gecontroleerd wordt voor het feit dat zij vaker samengestelde CO's nemen. Dit wijst erop dat het CO van transitieven vaak niet als adjunct geanalyseerd kan worden. Het is opvallend dat ook bij de primitief onergatieven het hoogste percentage CO's dat als adjunct geparafraseerd kan worden 23.08% is (bij *lachen*). Deze werkwoorden zouden geen syntactische ruimte hebben voor een objectargument. Daardoor kan een CO alleen in de een adjunctpositie in de structuur gevoegd worden.

Er is ook gekeken naar het gebruik van de COC's. CO's die voldoen aan de kenmerken van niet-referentiële expressies moeten een indefiniet en gemodificeerd CO hebben en worden in de actieve (bedrijvende) vorm gebruikt. Als CO's (toevallig) voldoen aan deze kenmerken en dus vergelijkbaar gedrag vertonen met adjuncten, hoeft dat niet te betekenen dat ze aan deze kenmerken *moeten* voldoen. Als het gedrag van deze CO's werkelijk beperkt wordt door de niet-referentiële betekenis, worden de event-predicaatanalyse en de event-argumentanalyse ondersteund door de resultaten. Met name het feit dat het CO van *sterven* zich meestal gedraagt als een bijwoord ondersteunt de event-predicaatanalyse. Deze analyse verklaart waardoor dit onaccusatieve werkwoord een schijnbaar DO heeft. Het schijnbare DO kan geanalyseerd worden als adjunct, waardoor de Unaccusative Hypothesis overeind blijft.

Opvallend blijft dat alle andere werkwoorden toch meestal niet een CO hebben dat geparafraseerd kan worden als een bijwoord. Deze COC vertonen minder beperkt gedrag en kunnen daarom niet verklaard worden met de event-predicaatanalyse en de event-argumentanalyse. Hun gedrag is beter te vergelijken met het gedrag van thematische argumenten oftewel 'reguliere objecten'. Ook de meeste primitief onergatieven hebben CO's die dit vrijere gedrag vertonen, terwijl daar geen syntactische ruimte voor is. Er is verdere analyse nodig om dit gedrag in naturalistische data te verklaren.

Uit onderzoek 4 bleek dat er op basis van morfologisch verwantschap geen onderscheid te maken is tussen COC's met werkwoorden van verschillende valenties. Opvallend was dat slechts één werkwoord en ZNW helemaal identiek zijn, namelijk *leven leven*. Dit is een verschil met het Engels, dat een taal is met veelvuldig voorkomende conversie, zoals bij *a talk* en *to talk*. Het Nederlands lijkt dit in mindere mate te hebben (cf. *een praatje* en *praten*) (De Haas & Trommelen, 1993; M. Everaert, persoonlijke communicatie, 7 maart 2016).

Ten slotte nog een aantal algemene opmerkingen over de toegepaste methoden. Er is in deze studie geen onderscheid gemaakt tussen Nederlands dat in Nederland, Vlaanderen of op de Antillen wordt gesproken. Ten tweede is er geen onderscheid tussen verschillende registers en geschreven en gesproken taal. Ten derde zijn alleen werkwoorden met morfologische CO's (uitgezonderd *dood sterven*) verzameld. Mogelijk hebben deze keuzes een vertekening van de resultaten opgeleverd. Aangeraden wordt om in vervolgonderzoek statistische tests uit te voeren. De resultaten in deze studie zijn niet statistisch geanalyseerd. Met een statistische analyse had de significantie van de gegeven percentages beoordeeld kunnen worden. Software waarmee gezocht kan worden op een lemma en zijn synoniemen en hyponiemen is handig om ook semantische CO's te vinden. Daarnaast is het mogelijk interessant om dieper in te gaan op de overeenkomsten en verschillen tussen het gedrag van uitdrukkingen en COC's. In vervolgonderzoek kan ervoor gekozen worden om wel rekening te houden met bovenstaande factoren.

Bibliografie

- Alexiadou, A. (1997). *Adverb placement: A case study in antisymmetric syntax*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Broekhuis, H., & Keizer, E. (2012). *Syntax of Dutch: Nouns and Noun Phrases - Volume 1*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Broekhuis, H., & Keizer, E. (2015). *Syntax of Dutch: Verbs and Verb Phrases - Volume 1*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- Haas, W. de, & Trommelen, M. (1993). *Morfologisch handboek van het Nederlands: een overzicht van de woordvorming*. 's Gravenhage: SDU Uitgeverij.
- Höche, S. (2009). A corpus-based investigation of cognate object constructions. In U. Römer, & R. Schulze, *Exploring the Lexis Grammar Interface* (pp. 189-210). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Jones, M. (1988). Cognate objects and the Case-filter. *Journal of Linguistics*, 24(1), 89-110.
- Keyser, S. J., & Roeper, T. (1984). On the middle and ergative constructions in English. *Linguistic Inquiry*, 15(3) 381-416.
- Kim, J., & Lim, J. (2012). English cognate object construction: A usage-based, construction grammar approach. *English Language and Linguistics*, 18(3), 31-55.
- Kitahara, K. (2010). English Cognate Object Constructions and Related Phenomena: A Lexical Constructional Approach (Ph.D. thesis). Ibaraki, Tsukuba: University of Tsukuba.
- Kuno, S., & Takami, K. (2004). *Functional Constraints in Grammar: On the Unergative-Unaccusative Distinction*. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Levin, B. (1993). English verb classes and alternations: A preliminary investigation. Chicago: University of Chicago Press.
- Macfarland, T. (1995). *Cognate Objects and the Argument/Adjunct Distinction in English* (Ph.D.). Evanston, Illinois: Northwestern University.
- Marelj, M. (2004). *Middles and Argument Structure across Languages* (Ph.D.). Utrecht: Universiteit Utrecht.
- Marelj, M. (2015). In the South Slavonic Garden: Landscaping the Landscape of Arguments and Non-Arguments. *SinFonIJA 8, the 8th International Conference on Syntax, Phonology and Language Analysis* (pp. 90-93). Ljubljana: Ljubljana University Press.
- Marelj, M. (2016). On Arguments and Predicates: In the Realm of COs [handout].
- Massam, D. (1990). Cognate Objects as Thematic Objects. *Canadian Journal of Linguistics/Revue Canadienne de Linguistique*, 35(2), 161-190.
- Matsumoto, M. (1996). The syntax and semantics of the cognate object construction. *English Linguistics*, 13, 199-220.
- Mittwoch, A. (1998). Cognate objects as reflections of Davidsonian arguments. In S. Rothstein, *Events and Grammar* (pp. 309-332). Dordrecht/Boston: Kluwer Academic Publishers.
- Moltmann, F. (1989). Nominal and clausal event predicates. *25th Annual Regional Meeting of the Chicago Linguistic Society* (pp. 300-314). Chicago : Chicago University.
- Nakajima, H. (2006). Adverbial cognate objects. *Linguistic inquiry*, 37(4), 674-684.
- Ogata, T. (2008). Cognate Objects as Categorical Expressions. *Journal of Chikushi Jogakuen University and Junior College*, 3, 1-14.
- Pereltsvaig, A. (1999). Cognate objects in Russian: Is the notion cognate relevant for syntax? . *The Canadian Journal of Linguistics / La Revue Canadienne de Linguistique*, 44(3), 267-291.
- Perlmutter, D. (1978). Impersonal Passives and the Unaccusative Hypothesis. *BLS 4* (pp. 157-190). Berkeley: University of California.
- Puigdollers, C. (2008). The nature of cognate objects: A syntactic approach. *Proceedings ConSOLE XVI*, (pp. 157-178). Parijs.
- Rappaport Hovav, M. & Levin, B. (1998). Building verb meanings. In M. Butt & W. Geuder (eds), *The Projection of Arguments: Lexical and Compositional Factors*, 97-134. Stanford CA: CSLI Publications.
- Sailer, M. (2010). The family of English cognate object constructions. *Proceedings of the 17th International Conference on Head-Driven Phrase Structure Grammar* (pp. 191-211). Parijs: Université Paris Diderot.

Bijlage A. Werkwoorden ingedeeld in werkwoordklassen en valenties

Tabel A.1

In onderstaande tabel zijn de verzamelde werkwoorden ingedeeld in klassen en subklassen. N= aantal werkwoorden binnen de (sub)klasse. In de derde kolom is weergegeven of de werkwoorden voldoen aan de existence claim. In de vierde en vijfde kolom is weergegeven of de werkwoorden (gezien de test) primitief onergatief (P.O.) zijn of transitief (Tr.) De dikgedrukte voorbeelden bevatten de werkwoorden die in het Engels het frequentst zijn met een COC volgens Höche (2009) en Kim en Lim (2012). Grijs werkwoorden zijn al eerder in de tabel genoemd. N=aantal gevonden werkwoorden binnen (sub)klasse.

Klasse (N)	Subklasse (N)	Test	P.O.	Tr.
Verbs of Change of Possession (4)	Contribute	Sam abdiceert (*iets).	X	
	Verbs (3)	Sam concludeert dat het waar is. Sam contribueert ideeën.		X X
	Overig (1)	Sam geeft een cadeau.		X
Verbs of Contact by Impact (4)	Hit Verbs (3)	Sam beukt het beton. Sam bonkt (#het beton). Sam bonst (#het beton).		X
	Overig (1)	De hond bijt de man.		X
Verbs of Creation and Transformation (33)	Performance Verbs (31)	Sam aerobicit (*iets). Sam arbiteert (*iets/[gearbiter]). Sam aquarelleert een landschap. Sam auditeert (*iets). Sam balleteert (*iets). Sam baltst (*iets). Sam baldert (*iets). Sam bandyt (*iets). Sam bierpont (*iets). Sam biljart (*iets). Sam blackjackt (*iets). Sam bodypumpt (*iets). Sam bomdamt (*iets). Sam bopt (*iets). Sam bostont (*iets). Sam bostonneert (*iets).	X X X X X X X X X X X X X X X X	X

		<p>Sam bridget (*iets).</p> <p>Sam cancant (*iets).</p> <p>Sam caprioleert (*iets).</p> <p>Sam caracoleert (*iets).</p> <p>Sam caramboleert (*iets).</p> <p>Sam comet (*iets).</p> <p>Sam commercet (*iets).</p> <p>Sam concerteert (*iets).</p> <p>Sam crawlit (*iets).</p> <p>Sam cricket (*iets).</p> <p>Sam crost (*iets).</p> <p>Sam curlt (*iets).</p> <p>Sam danst een tango.</p> <p>Sam zingt een lied.</p> <p>Sam produceert musicals.</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>
	Overig (2)	<p>Sam bakt een brood.</p> <p>Sam bouwt een huis.</p>		<p>X</p> <p>X</p>
Verbs of Social Interaction (10)	Correspond Verbs (10)	<p>Zij botsen (*iets). Maar: Sam botst de auto.</p> <p>Sam chicaneert (*iets).</p> <p>Zij clashen (*iets).</p> <p>Zij collaboreren (*iets).</p> <p>Zij collideren (*iets).</p> <p>Zij communiceren de informatie.</p> <p>Zij concorderen (*iets).</p> <p>Zij concurreren (*iets).</p> <p>Zij conflicteren (*iets).</p> <p>Zij corresponderen (*iets).</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p>X</p> <p></p> <p></p> <p></p> <p>X</p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p>
Verbs of Communication (13)	Verbs of Manner of Speaking (9)	<p>Sam amelt (*iets).</p> <p>Sam babbelt (*iets).</p> <p>Sam bazelt (*iets).</p> <p>Sam bommelt (*iets).</p> <p>Sam buldert (*iets).</p> <p>Sam chat (*iets).</p> <p>Sam lacht (*iets).</p> <p>Sam zingt een lied.</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	<p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p>X</p>

	Overig (4)	Sam argoteert (*iets). Sam antwoordt dat ze het weet. Sam converseert (*iets). Sam vertelt een verhaal.	X X	X X
Verbs of Sounds Made by Animals (17)		De ezel balkt (*iets). Het hert baltst (*iets). De vogel baldert (*iets). De olifant beert (*iets). De hond blaft (*iets). Het schaap blaait (*iets). De koe blaart (*iets). De kat blaast (*iets). De geit blèrt (*iets). De geit blerkt (*iets). Het schaap blèt (*iets). De hommel bommelt (*iets). De bei bromt (*iets). De leeuw brult (*iets). De koe bulkt (*iets). Het hert burlt (*iets). De vogel zingt een lied.	X X X X X X X X X X X X X X X X X	X
Verbs of Ingestion (5)	Dine Verbs (4)	Sam baset coke. Sam bittert (*iets). Sam blowt een joint. Sam bruncht (*iets).	X X	X X
	Overig (1)	Sam bikt een frikandel.		X
Verbs Involving the Body (26)	Breath Verbs (7)	Sam beert (*iets). Sam bloedt (*iets). Sam boert (*iets). Sam bout (*iets). Sam braakt de maaltijd. Sam broest (*iets). Sam bulkt (*iets).	X X X X X X	X

	Verbs of Non-Verbal Expression (15)	<p>Sam babbelt (*iets).</p> <p>Sam beert (*iets).</p> <p>De baby blaart (*iets).</p> <p>De baby blaart (*iets).</p> <p>De baby blèrt (*iets).</p> <p>De baby blerkt (*iets).</p> <p>De baby blèt (*iets).</p> <p>Het publiek boet (*iets).</p> <p>Sam bommelt (*iets).</p> <p>De peuter brult (*iets).</p> <p>Sam buldert (*iets).</p> <p>Sam bulkt (*iets).</p> <p>Sam lacht (*iets).</p> <p>Sam grijnst (*iets).</p> <p>Sam zucht (*iets).</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	
	Overig (4)	<p>Het rietje buigt (*iets). Maar: Sam buigt het rietje.</p> <p>Sam beeft (*iets).</p> <p>Sam bibbert (*iets).</p> <p>Sam slaapt (*iets).</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	X
Verbs of Emission (38)	Verbs of Sound Emission (30)	<p>Sam amelt (*iets).</p> <p>Sam babbelt (*iets).</p> <p>De ezel balkt (*iets).</p> <p>Het hert baltst (*iets).</p> <p>De vogel baldert (*iets).</p> <p>Sam bazelt (*iets).</p> <p>Sam beukt (#het beton).</p> <p>De olifant beert (*iets).</p> <p>De hond blaft (*iets).</p> <p>Het schaap blaart (*iets).</p> <p>De baby blaart (*iets).</p> <p>De kat blaast (*iets).</p> <p>De geit blèrt (*iets).</p> <p>De geit blerkt (*iets).</p> <p>Het schaap blèt (*iets).</p> <p>Het apparaat bliept (*iets).</p> <p>Het publiek boet (*iets).</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>	

		Sam bommelt (*iets). Sam bonkt (#het beton). Sam bonst (#het beton). De vlieg bromt (*iets). De leeuw brult (*iets). Sam buldert (*iets). Sam bulkt (*iets). Het hert burlt (*iets). De auto clasht (*iets). Maar: Sam clasht de auto. De auto claxonnt (*iets). De auto claxonneert (*iets). De tonen consoneren (*iets). De auto crasht (*iets). Maar: Sam crasht de auto. Zij zingt een lied.	X X X X X X X X X X	 X X X
	Verbs of Substance Emission (7)	Sam beert (*iets). Sam bloedt (*iets). Sam boert (*iets). Sam bout (*iets). Sam braakt de maaltijd. Sam broest (*iets). Sam bulkt (*iets).	X X X X X X	 X
	Overig (1)	Sam blinkt (*iets).	X	
Verbs of Change of State (6)	Break Verbs (3)	Sam botst de auto./De auto botst (*iets). Sam breekt het glas./Het glas breekt (*iets). Sam crasht de auto./De auto crasht (*iets).	 X X X	X X X
	Overig (3)	Sam buigt het rietje./Het rietje buigt (*iets). Sam bakt een brood. Sam baggert het zand.	 X X X	X X X
Verbs of Existence (34)	Verbs of Entity-Specific Modes of Being (11)	De verf bladdert (*iets). De lamp blaakt (*iets). De boom bloesemt (*iets). Het behang bobbelt (*iets). De rug boggelt (*iets). De plant bot (*iets).	X X X X X X	

		De soep borrelt (*iets).	X	
		Het water broest (*iets).	X	
		De deur buikt (*iets).	X	
		De grond bult (*iets).	X	
		De lak craqueleert (*iets).	X	
	Verbs of Modes of Being Involving Motion (21)	Sam aarzelt (*iets).	X	
		Sam aerobicit (*iets).	X	
		Sam balleteert (*iets).	X	
		Sam baltst (*iets).	X	
		Sam baldert (*iets).	X	
		Sam beeft (*iets).	X	
		Sam bibbert (*iets).	X	
		Sam bodypumpt (*iets).	X	
		Sam bopt (*iets).	X	
		Sam bostont (*iets).	X	
		Sam bostonneert (*iets).	X	
		Sam bouncet (*iets).	X	
		Het rietje buigt (*iets). Maar: Sam buigt het rietje.		X
		Sam cancaneert (*iets).	X	
		Sam caprioleert (*iets).	X	
		Sam caracoleert (*iets).	X	
		Sam circuleert (*iets).	X	
		Sam cirkelt (*iets).	X	
		Sam crawlit (*iets).	X	
		Sam crost (*iets).	X	
		Sam danst een tango.		X
	Overig (2)	Sam bestaat (*iets).	X	
		Sam leeft (*iets).	X	
Verbs of Motion (6)	Waltz Verbs (6)	Sam aerobicit (*iets).	X	
		Sam balleteert (*iets).	X	
		Sam bopt (*iets).	X	
		Sam bostonneert (*iets).	X	
		Sam cancaneert (*iets).	X	
		Sam danst een tango.		X

Overig (39)	Sam arbeit (*iets).	X	
	Sam aupplaudisseert (*iets).	X	
	Sam avaleert (*iets).	X	
	Sam avontuurt (*iets).	X	
	Sam baant (*iets).	X	
	Sam barreert (*iets).	X	
	Sam beevaart (*iets).	X	
	Sam beslist dat hij het eens.		X
	Sam besluit dat het doorgaat.		X
	Sam betoogt dat ze gelijk heeft.		X
	Sam beurst (*iets).	X	
	Sam bidt (*iets).	X	
	Sam bigt (*iets).	X	
	Sam blagueert (*iets).	X	
	Sam bluft (*iets).	X	
	Sam blundert (*iets).	X	
	Sam boft (*iets).	X	
	Sam brast (*iets).	X	
	Sam bruiloft (*iets).	X	
	Sam capituleert (*iets).	X	
	Sam carnavalt (*iets).	X	
	Sam catechiseert (*iets).	X	
	Sam catert (*iets).	X	
	Sam chagrijnt (*iets).	X	
	Sam coïteert (*iets).	X	
	Sam complotteert (*iets).	X	
	Sam composteert het afval./Afval composteert (*iets).		X
	Sam confereert (*iets).		
	Sam congreest (*iets).	X	
	Sam congresseert (*iets).	X	
	Sam conspireert (*iets).	X	
	Sam conventikelt (*iets).	X	
	Sam corveet (*iets).	X	
	Sam cruist (*iets).	X	
	Sam sterft (*iets).	X	
	Sam zaait pompoenpitten.	X	
	Sam droomt dat hij vliegt.		X
	Sam denkt dat hij slaagt.		X

Bijlage B. Beschrijving van analyses van het CO in de theoretische literatuur

Door de jaren heen zijn verschillende termen gebruikt om CO's te beschrijven. Om het overzicht te behouden zijn al deze typen CO's onderverdeeld in de drie categorieën beschreven in 1.1. en geschematiseerd in Tabel 1. In deze driedeling is er geen rekening gehouden met welke typen werkwoorden (alleen onergatieve, of ook onaccusatieve, of ook ambitransatieve, of óók transitieve) volgens de geciteerde studies kunnen voorkomen met een CO. Ook is in deze categorisering buiten beschouwing gelaten of men meent dat een CO morfologisch gerelateerd moet zijn aan het werkwoord of dat een semantische relatie voldoende is.

Tabel B.1

Alle constructies besproken in de relevante literatuur, onderverdeeld in drie analyses van CO's.

Auteur (Gebruikte term voor de beschreven constructie, Taal, Jaar)	CO-categorie
Jones (CO, 1988), Moltmann (true CO, 1989), Mittwoch (CO, Hebrew, 1998), Pereltsvaig (INSTR-CO, 2002, 2005), Nakajima (adj-CO, 2006), Puigdollers (CO, 2008), Kim & Lim (EVE-CO, 2012), Marelj (non-ACO/INSTR-CO, 2015).	event-predicaat
Matsumoto (non-ref. CO, 1996), Puigdollers (CO, Engels, 2008), Sailer (concr.-ev-CO, 2010).	event-argument
Massam (CO, TO, 1990), Macfarland (CO, 1995), Matsumoto (ref-CO, type-CO 1996), Mittwoch (CO, Engels, 1990), Pereltsvaig (arg-CO, 2002), Kuno & Takami (CO, 2004), Nakajima (arg-CO, 2006), Puigdollers (HO, 2008), Sailer (concr-obj-CO, abstr-obj-CO, 2010), Kim & Lim (Ref-CO, 2012), Marelj (ACO, 2015).	thematisch argument

B.1. Event-predicaatanalyse

Volgens analyses die onder de event-predicaatanalyse vallen, functioneert een CO als een bijwoord van wijze, een adjunct (Jones, 1988; Moltmann, 1989; Mittwoch, 1998; Nakajima, 2006; Kim & Lim, 2012). Het gebruik van een CO in plaats van een bijwoord leidt niet tot een betekenisverschil in deze analyse. Zin 1a en 1b zijn dan synoniem.

- (1) a. Lia lacht een vrolijke lach.
b. Lia lacht vrolijk.

Jones (1988) beweert wel dat het, voor het Engels, tot een verschil in stijl leidt. CO's waren in laat Oud-Engels in gebruik om alliteratie in opgeschreven proza te bewerkstelligen. In zin (2) worden de CO's *slepon slape* (*sleiep een slaap*) en de woorden *swa swarum* (*zo sterk/zwaar*) gebruikt om alliteratie te creëren.

(2) þa *slepon* þa mædene swa swarum *slape*.

The maiden slept so heavy a sleep.

(uit Ælfric's Lives of Saints, ca. 950-1050, geciteerd in Kitahara (2010))

Dit werd stilistisch geprefereerd (Osaki (2000), geciteerd in Kitahara (2010)). Ook vandaag de dag zijn CO's in het Engels gebruikelijker in geschreven taal dan in gesproken taal (Kitahara, 2010). Het gebruik van een CO kan een tekst 'pompeuzer' maken en wordt in het Engels vooral in formele contexten gebruikt (Quirk et al., 1985, geciteerd in Höche (2009) en Kitahara (2010)). CO's zonder modificatie schijnen zeldzaam te zijn, behalve in poëzie, liederen (Horita, 1996), religieuze proza (cf. zin 2) en kinderliedjes (Kitahara, 2010).

Verschillende argumenten worden gebruikt om te onderbouwen dat CO's gedrag vertonen dat overeenkomt met gedrag van adjuncten en predicaten. Eerder in deze studie werden argumenten gedefinieerd als referentiële expressies. In deze analyse wordt beargumenteerd dat CO's zich niet referentieel gedragen en daardoor geen argumenten kunnen zijn. Kenmerken van niet-referentiële expressies zijn onder andere dat ze niet gebruikt kunnen worden als subject-argument van een passieve zin (3a) en dat ze niet getopicaliseerd (3b), gepronominaliseerd (3c), bevraagd (3d) of definitief gebruikt (3e) kunnen worden. Door aanhangers van de adjunct-predicaatanalyse wordt met voorbeeldzinnen aangetoond dat CO's ook niet aan deze kenmerken kunnen voldoen (Jones, 1988).

- (3) a. *A gruesome death was died by John.
[passivisatie] (Jones, 1988)
- b. *A shrill scream, John screamed t.
[topicalisatie] (Moltmann, 1989)
- c. *Fred *smiled a silly smile* and Sandy smiled it too.
[pronominalisatie] (Kim & Lim, 2012)
- d. **What did he die?*
[bevraging] (Puigdollers, 2008)
- e. ?She smiled the happy smile.
[definitief gebruik] (Massam, 1990)

Ook bijwoorden kunnen meestal niet refereren aan een individu of een groep individuen (Alexiadou, 1997). Een aanvullend argument voor de stelling dat een CO functioneert als een adjunct is het feit dat een CO geparafraseerd kan worden met een bijwoord van wijze (4a) en niet ongemodificeerd kan voorkomen (4b). De modificatie is essentieel, omdat dit de enige semantische bijdrage is die het CO volgens deze analyse bijdraagt aan de zin (Mittwoch, 1998). Zoals hierboven beschreven kan het CO wel ongemodificeerd voorkomen als stijlfiguur.

- (4) a. Dan smiled a happy smile. = Dan smiled happily.
[parafrasering met bijwoord van wijze] (Sailer, 2010)
- b. *She smiled a smile.
[modificatie] (Horita, 1996)

Intransitieve werkwoorden kunnen onderverdeeld worden in onergatieven en onaccusatieven. Onergatieven zijn intransitieven met een extern argument. Dit argument is extern, doordat het niet bevat is in de maximale projectie van de ‘verb phrase’ (VP) in de boomstructuur. Onaccusatieven zijn intransitieven met een intern argument. Het interne argument is wel bevat in de maximale projectie van de VP en bevindt zich in de positie van het direct object (DO). Er zijn vooral onergatieve werkwoorden die voorkomen met CO’s (Sailer, 2010; Marelj, 2015). Daarnaast komen CO’s ook voor met werkwoorden die over het algemeen geanalyseerd worden als onaccusatieven (5).

- (5) a. The tree *grew a century’s growth* within only ten years. (Nakajima, 2006)
- b. The stock market *dropped its largest drop* in three years today. (idem)
- c. The warrior *died a horrible death*. (Kim & Lim, 2012)

Een analyse waarin het CO van een onaccusatief werkwoord als DO en argument wordt beschouwd, is problematisch als de analist tegelijkertijd de Unaccusative Hypothesis van Perlmutter (1978) handhaaft. Deze hypothese verwacht dat het subject van een onaccusatief werkwoord oorspronkelijk het DO is (Kuno & Takami, 2004). In een boomstructuur waarin het hoofdwkwoord onaccusatief is, wordt de plek van het DO nog steeds bezet door het DO dat in de oppervlaktestructuur functioneert als subject. Dit probleem wordt opgelost als het CO beschouwd wordt als adjunct. Het CO kan dan ingevoegd worden in de adjunctpositie (Nakajima, 2006).

Tot nu toe zijn de argumenten voor het CO als adjunct beschreven. Waarom wordt het CO in deze analyse ook beschouwd als predicaat? Volgens Moltmann (1989) functioneert het CO als predicaat over het event-argument van het werkwoord (Mittwoch, 1998; Pereltsvaig 2002; Marelj, 2015). Aangezien het event-argument volgens haar alleen wordt uitgedrukt door het werkwoord, kan men het werkwoord zelf als subject van het CO-predicaat beschouwen. Predicaten kunnen niet getopicaliseerd worden, omdat zij, volgens Williams (1980), geciteerd door Moltmann (1989), door hun subject ge-c-commandeerd moeten worden. Dit is een aanvullende verklaring voor het feit dat het CO niet gepassiveerd of bevraagd kan worden. Als CO’s predicaten zijn, wordt ook verklaard waarom zij niet definitief gebruikt worden (Moltmann, 1989).

Zubizarreta (1982) inspireert Jones (1988) met haar analyse van bijwoorden van wijze als adjunct-predicaten. Jones (1988) beweert dat ook CO’s de status van predicaat hebben, door de hechte semantische relatie tussen het zelfstandig naamwoord (ZNW), dat het hoofd is van de NP met het CO erin, en het hoofdwkwoord. Volgens hem functioneert dit ZNW als een surrogaat voor het werkwoordpredicaat en wordt de modificatierelatie tussen dit ZNW en de modificeerder aan het werkwoord overgedragen op het niveau van de Logical Form van de zin. De Logical Form “bevat alle (en alleen) syntactische informatie die relevant is voor semantische interpretatie” van de zin (Uil OTS’ Lexicon of Linguistics, 1996-2001). Kortom: de gelijkenis van CO’s met niet-referentiële expressies, bijwoorden van wijze en predicaten heeft geleid tot de totstandkoming van de event-predicaatanalyse van het CO.

B.1.1. Kritiek op de event-predicaatanalyse

Inmiddels zijn er voorbeelden van CO's gegeven die niet voldoen aan de kenmerken in (3). Deze CO's kunnen wel "gewoon" gebruikt worden in een passieve (6a) of vragende zin (6d). Daarnaast kunnen ze getopicaliseerd (6b) en gepronominaliseerd (6c) en definiet (6e) gebruikt worden. Deze kenmerken kunnen dus niet zomaar gebruikt worden als argumenten voor de analyse van CO's als adjunct-predicaten.

- (6)
- a. *The last laugh has now been laughed.*
[passivisatie] (Macfarland, 1995)
 - b. *The big cherry smile, Fran smiled: it was Elsie who smiled the insipid smirky smile.*
[topicalisatie] (Massam, 1990)
 - c. *Mona smiled a tantalizing smile. Penelope noticed it and decided immediately that that she would photograph it.*
[pronominalisatie] (Massam, 1990)
 - d. *What song would you like to sing?*
[bevraging] (Kim & Lim, 2009)
 - e. *You've got to live your life.*
[definiet gebruik] (Höche, 2009)

Uit corpusonderzoek met het British National Corpus (BNC) door Höche in 2009 blijkt dat bovenstaande tegenvoorbeelden niet zeldzaam zijn. Höche verwacht dat de relatieve frequentie van passieve zinnen in het Engels 2 tot 24% is, afhankelijk van het genre en de stijl van teksten waarover dit percentage is berekend. Het percentage passieve COC's is in Höches corpus 13,9%. Hieruit kan geconcludeerd worden dat COC's niet veel minder dan andere constructies passiviseren. Daarnaast blijkt uit Höches analyse dat 55,5% van de CO's in dit corpus indefiniet is, terwijl 43,8% definiet is (0,7% ongecategoriseerd).

Ten tweede zijn er voorbeelden van CO's waarin een nauwkeurige parafrasering met een bijwoord (van wijze of anderszins) niet mogelijk is (7a) of waarin zelfs een geheel ongemodificeerde CO (7b) voorkomt. In het BNC is 44,8% van de CO's gemodificeerd door een adjectief, terwijl 34,4% van de CO's ongemodificeerd is (Höche, 2009). Soms is de parafrasering wel mogelijk, maar heeft de originele zin meer interpretaties dan de parafrasering. Zin (7c) kan betekenen dat het dansen prachtig was of dat het resultaat van de activiteit, de gedanst dans, prachtig was of dat deze dans, bijvoorbeeld een tango, bekend staat om zijn schoonheid. De parafrasering in (7c) heeft alleen de eerste lezing.

- (7)
- a. *Alex has laughed the last laugh. ≠ Alex has laughed lastly/?in the last way.*
[parafrasering met bijwoord van wijze] (Sailer, 2010)
 - b. *A smile was smiled somewhere.*
[modificatie] (Kuno & Takami, 2004)
 - c. *Mary danced a beautiful dance.*
Mary danced beautifully.
[parafrasering met bijwoord van wijze] (Matsumoto, 1996)

Het feit dat onaccusatieve werkwoorden voor kunnen komen met een CO wordt in bovenstaande analyse verklaard door CO's te beschouwen als adjuncten. In corpusonderzoek door Höche (2009) en Kim en Lim (2012) werden geen voorbeelden gevonden onaccusatieve werkwoorden met een CO. De enige uitzondering daarop was het werkwoord *die*. Dit werkwoord komt juist relatief vaak voor met CO's. Höche vond acht andere werkwoorden die vaker een CO nemen, Kim en Lim slechts drie. *Die* wordt meestal gezien als een onaccusatief werkwoord (Kuno & Takami, 2004; Kitahara, 2010). Er zijn echter ook taalkundigen die dit werkwoord analyseren als onergatief (Macfarland, 1995; cf. Höche, 2009; Kitahara, 2010). Macfarland (1995) schrijft dat onaccusatieven meestal "achievement"-werkwoorden zijn en de features [+dynamic, +telic] hebben. Volgens Macfarland heeft *die* ook nog een [+durative]-feature. Het werkwoord zou daarom in de klasse van "accomplishment"-werkwoorden horen. Zodoende wordt het minder waarschijnlijk dat *die* een onaccusatief werkwoord is. Zij onderbouwt deze stelling door een voorbeeld te geven van een zin waarin *die* duratief gebruikt wordt (8).

(8) His father *died slowly*, over a period of months.

(Olsen, 1994, geciteerd in Macfarland, 1995)

Ten vierde constateert Massam (1990) dat CO's niet voor kunnen komen in een zin met een overt DO. Als het CO een adjunct is zou dit geen ongrammaticaliteit opleveren. In (9) is te zien dat dat wel gebeurt.

- (9) a. They *fought a heroic fight*.
 b. They *fought the enemy heroically*/ **a heroic fight*.

(Massam, 1990)

Ten slotte schrijft Kitahara (2010) dat Mittwoch claimt dat het werkwoord functioneert als het subject van CO-predicaat een "ambitious proposal" is waar meer onderzoek naar gedaan moet worden.

Overigens menen sommige studies binnen de event-predicaatanalyse dat het bestaan van adjunct-predicaat-CO's niet hoeft te betekenen dat er geen argument-CO's bestaan. Mittwoch (1998), Pereltsvaig (2002), Nakajima (2006), Kim & Lim (2012) en Marelj (2015) onderscheiden allen zowel een adjunct- als argument-CO.

B.2. Event-argumentanalyse

Volgens de event-argumentanalyse benoemt het CO dezelfde actie als de actie die door het werkwoord wordt aangeduid. Het CO is de overte realisatie van het event-argument van het werkwoordpredicaat (Matsumoto, 1996; Puigdollers, 2008; Sailer, 2010). Het event-argument is geen referentiële expressie en het krijgt geen thèta-rol toebedeeld (Davidson, 1967, geciteerd in Mittwoch, 1998).

Opvallend is dat de CO's die worden geanalyseerd als event-argumenten ook aan de kenmerken in (3) voldoen en ook geparafraseerd kunnen worden als bijwoorden van wijze. Deze analyse bespreekt dus CO's die hetzelfde gedrag vertonen als CO's die onder handen worden genomen in de event-predicaatanalyse.

Matsumoto (1996) en Sailer (2010) onderscheiden allebei zowel een event-argument-CO (niet-referentieel) als een (referentieel) thematisch-argument-CO, het type CO dat in sectie 2.3 wordt besproken. Puigdollers analyseert alle CO's als event-argumenten, maar laat constructies waarin het object slechts semantisch (en niet morfologisch) verwant is aan het werkwoord buiten beschouwing. Zij noemt deze constructie de Hyponymic Object Constructie (HOC). In deze studie is de HOC opgenomen in de thematisch-argumentanalyse.

Sailer (2010) citeert data uit het corpusonderzoek van Höche uit 2009. Ondanks dat er CO's zijn die niet voldoen aan de kenmerken in (3), zijn er relatief veel die zich vrij precies aan deze kenmerken houden en daarnaast als vaste vorm "indefiniete determineerder - adjectief - zelfstandig naamwoord" hebben. Sailer noemt niet het precieze percentage. Hij schrijft wel dat deze CO's 788 keer voorkomen en dat Höche meer dan 3000 COC's heeft geanalyseerd. Andere argumenten die hij geeft voor het bestaan van dit type CO's zijn dat indefiniete CO's meestal voorkomen met een modificeerder en definiete CO's niet. Bovendien combineren indefiniete CO's relatief vaak met adjectieven en weinig met prepositional phrases. Ten slotte is geen één passieve CO die Höche vond indefiniet.

Sailer concludeert dat er (minstens) twee typen CO's zijn: het hierboven beschreven type en een in syntactisch en semantisch opzicht flexibeler type. Het eerstgenoemde type CO is volgens Sailer een event-argument. Het zelfstandig naamwoord dat het hoofd is van de CO-NP en het werkwoord benoemen hetzelfde event. Dit is volgens Sailer empirisch te testen door te kijken of parafrasering met een bijwoord van wijze mogelijk is (zonder betekenisverandering).

Matsumoto (199) maakt onderscheid tussen CO's op basis van hun referentialiteit. Zij wijst erop dat referentiele CO's wel gepassiviseerd en gepronominiseerd kunnen worden en niet-referentiele CO's niet. Niet-referentiële CO's vallen bij haar onder de event-argumentanalyse.

CO's kunnen afhankelijk van onder andere de context wel of niet referentieel zijn (Puigdollers, 2008). De context of het type werkwoord kan het CO ondubbelzinnig maken. Puigdollers (2008) analyseert niet-referentiële CO's als event-argumenten, net als Sailer en Matsumoto. Referentiële COC's noemt zij HOC's. De COC en de HOC zijn structureel verschillend gerepresenteerd. COC's kunnen soms ook als HOC's geïnterpreteerd worden. Dit is bijvoorbeeld te zien in (9). Door de aanwezigheid van adjectief in de COC én een bijwoord van wijze met een tegenovergestelde betekenis, is de zin onacceptabel als het CO ook wordt geïnterpreteerd als een bijwoord van wijze (de event-argument/niet-referentiële lezing). De zin is wel acceptabel als het CO referentieel wordt geïnterpreteerd. Het is mogelijk om een dans die normaal gesproken vrolijk is op een verdrietige manier te dansen, maar een dans kan niet tegelijk verdrietig en vrolijk gedanst worden.

(9) She danced sadly a merry dance.

B.2.1. Kritiek op de event-argumentanalyse

De event-argumentanalyse is kortom een alternatief voor de event-predicaatanalyse, aangezien hetzelfde type CO's wordt besproken. Taalkundigen die deze analyse onderschrijven, voorkomen deels kritiek die de event-predicaatanalyse heeft gekregen. Deze analyse verklaart namelijk dat niet alle CO's aan de beschreven kenmerken en kenmerken in (3) voldoen. Immers, gesteld kan worden dat het niet het enige

type CO is. Bovendien wordt in deze analyse wel verklaard waardoor een CO niet voor kan komen in een zin met een ander overt object. Het CO bezet in deze analyse namelijk zelf de positie van het DO (Puigdollers, 2008).

Een nadeel van de event-argumentanalyse is dat niet verklaard wordt hoe onaccusatieven een CO kunnen hebben. Matsumoto (1996) beschrijft aan het einde van haar artikel “verbs like *die*”. In deze scriptie wordt aangenomen dat zij hier de onaccusatieven aanduidt. Alleen de niet-referentiële lezing is mogelijk in een COC met *die*. In die lezing wordt het CO geïnterpreteerd als adjunct. Matsumoto suggereert daarom dat het CO van *die* een adjunct zou kunnen zijn. Zij wijst erop dat er in het Nederlands nog minder onaccusatieve werkwoorden een CO kunnen hebben dan in het Engels. *Sterven* en *slapen* kunnen volgens haar ook geen CO licenseren. Dat doen ze in de praktijk echter wel (10).

- (10) a. Het uiltje *sterft een treurige dood*, zoveel is duidelijk. (CHN)
b. De man die zoveel gasten in zijn show heeft neergesabeld, *sterft tot slot de roemloze dood van een stier in een arena*.
(Tijdschrift Vlaanderen, 2002)
c. O goddeloze, gij zult *den dood sterven!*
(Statenvertaling Ez. 33:8)
d. Je *slaapt* hierdoor *een onnatuurlijke slaap*.
(*Zo slaap je beter*. (2015). *GezondheidsNet.nl*)
e. De vogel *slaapt de slaap der rechtvaardigen* in haar bureaula.
(CHN)

Overigens stelt Puigdollers (2008) dat er naast event-argument-CO's en HOC's ook adjunct-CO's zijn die gekenmerkt worden door het feit dat ze voor kunnen komen met veel verschillende predicaten, waaronder onergatieven, transitieven én onaccusatieven. Daarnaast kan dit type CO gebruikt worden als subject van een passieve zin. Deze CO's komen voor in onder andere (Bijbels en Modern) Hebreeuws. Dit is echter niet het type CO dat door de event-predicaatanalyse wordt beschreven. Zij laat dit type CO verder buiten beschouwing. In deze scriptie wordt dit type CO ook buiten beschouwing gelaten.

B.3. Thematisch-argumentanalyse

In deze analyse wordt het CO beschouwd als een thematisch (referentieel) argument van het werkwoordpredicaat. Binnen deze analyse specificeren de meeste taalkundigen dat het CO gezien moet worden als een object of result: een (zelfstandig) naamwoord dat het resultaat van de actie aangeduid door het werkwoord benoemt (Macfarland, 1995; Matsumoto, 1995; Mittwoch, 1998; Kuno & Takami, 2004; Nakajima, 2006; Sailer, 2010; Kim & Lim, 2012). Macfarland (1995) geeft een voorbeeld: normaal gesproken krijgt het werkwoord *smile* een “activity reading”, maar door toevoeging van het CO, dat geïnterpreteerd wordt als object of result, krijgt het werkwoord een “creation reading”. In deze analyse wijkt het CO nauwelijks af van een regulier DO.

Drie van de tien analyses die vallen onder de thematisch-argumentanalyse stellen dat dit het enige type CO is (Massam, 1990; Macfarland, 1995; Kuno & Takami, 2004). Er is aanvullende uitleg nodig voor de

feiten dat onaccusatieven soms CO's toestaan en dat COC's in sommige gevallen aan restrictieve kenmerken (3) moeten voldoen. Massam (1990), ten eerste, gebruikt veelvuldig het werkwoord *die* in haar voorbeelden, maar stelt dat CO's niet voor kunnen komen met onaccusatieve werkwoorden, aangezien de DO-positie al bezet is door het daar oorspronkelijk gegenereerde subject. Macfarland (1995) geeft een verklaring voor het feit dat *die* een CO toestaat. Zij suggereert dat *die* een onergatief werkwoord is. Kuno en Takami (2004) rekenen alleen constructies die gemodificeerd moeten worden en niet gepassiviseerd of gepronominaliseerd kunnen worden tot de COC. Aangaande de kenmerken in (3) schrijft Massam dat CO's niet getopicaliseerd kunnen worden, doordat het DO's zijn die een gebonden variabele bevatten. Pronominalisatie van CO's met een definitief voornaamwoord is volgens Massam onmogelijk, doordat het CO een "created patient" is en het niet twee keer gecreëerd kan worden. Macfarland geeft voorbeelden van CO's die niet voldoen aan de kenmerken in (3), maar verklaart niet waardoor sommige CO's wel aan deze kenmerken voldoen. Echter, Kuno en Takami beginnen met de observatie dat ook onaccusatieve werkwoorden een CO-argument kunnen nemen. Hun analyse is hierdoor niet verenigbaar met de Unaccusative Hypothesis (zie 2.1). Nakajima (2006) verenigt deze observatie van Kuno en Takami en de thematisch-argumentanalyse overigens met de event-predicaatanalyse, zodat de Unaccusative Hypothesis niet weerlegt hoeft te worden.

In deze thematisch-argumentanalyse zijn er twee van tien taalkundigen die zowel een event-argument-CO als een thematisch-argument-CO onderscheiden (Matsumoto, 1996; Sailer, 2010). Hiermee verklaren zij waardoor een deel van de CO's niet-referentieel is en voldoet aan de kenmerken in (3), en een ander deel van de CO's wel referentieel is en niet voldoet aan de kenmerken. Er wordt geen verklaring gegeven voor het gegeven dat onaccusatieve werkwoorden soms ook een CO licenseren.

Vijf van de tien analyses die in deze studie onder de thematisch-argumentanalyse geschaard worden, onderscheiden ook een event-predicaat-CO en vallen daardoor ook onder die analyse (Mittwoch, 1998; Pereltsvaig, 2002; Nakajima, 2006; Kim & Lim, 2012; Marelj, 2015). De combinatie van deze twee analyses is mogelijk relatief het meest profijtelijk, aangezien dan een verklaring wordt gegeven voor a) CO's die min of meer de structurele eigenschappen van een regulier DO vertonen, b) restrictieve CO's die geparafraseerd kunnen worden als bijwoorden van wijze, met de kenmerken uit (3) en c) CO's met onaccusatieve werkwoorden.